

Uj LA

Taxa postală plătită în numerar
aprobării Dir. Gen. P.T.T. No. 157.

3 Lei

T. „Otthon” Írók és Hírlapírók köre
HUNGARIA, VII., Erzsébet-körút 9—11.
BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 133 (1280) sz. * Kedd, 1936 június 16

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Párizsban megszűnnek a sztrájkok, de az ország többi részén új sztrájkok törnek ki

Ugy látszik, hogy titkos kezek a sztrájkokat erőpróbanak, gyakorlatnak rendezik

Párizsból jelentik: Párizsban a sztrájkmozgalmak lassankint teljesen megszűnnek. A fővárosban és környékén már nagyjában mindenütt létrejött a megegyezés a munkaadók és a sztrájkolók között. Egyhült a sztrájkmozgalom Észak-Franciaországban, ezzel szemben kikötővárosokban és Dél-Franciaországban még mindig újabb és újabb sztrájkok törnek ki.

A vasárnapi nap folyamán eredményes befejezésükhöz közeledtek a békéltető tárgyalások a párizsi áruházak, biztosítóintézetek és filmvállalatok alkalmazottainak sztrájkmozgalma ügyében s ha ezek a sztrájkok is megszűnnek, úgy megállapítható, hogy a fővárosban és környékén megszűnt a sztrájk.

A fémiparban, továbbá az automobiliparban sztrájkoló munkások kiürítették a megszállva tartott üzemeket.

A Citroen és Renault-művek munkásai nagy győzelmi ünnepek közepette hagyták el a gyártelepeket.

Minden előkészület megtörtént arra, hogy hétfőn a munkát újból felvegyék. Ezzel szemben mintegy ötven közepes és kisebb üzemben a munkások még mindig megszállva tartják a műhelyeket.

Az északfranciaországi folyami munkások sztrájkjához vasárnap a szajnai kikötők négyezer dokkmunkása is csatlakozott.

Más kikötővárosokból is a sztrájkmozgalom terjedését jelentik, így a nantesi kikötőből, ahol a sztrájkolók megszállták a kikötőben horgonyzó hajókat és Bordeauxból, ahol az egész hajószemélyzet sztrájkba lépett.

Marseilleben még mindig több, mint huszezer munkás sztrájkol.

Az újságok egyébként Marseilleben szombat este ismét megjelentek s a lapírásítás az utcákon rendőri fedezet mellett folyt.

Lassankint a vidék is a megszokott képet mutatja s mialatt számos üzemben a sztrájkolók ismét felveszik a munkát,

más üzemekben a munkások vérszemet kapva, sztrájkba lépnek,

hogy a maguk számára is biztosítsák azokat az előnyöket, amelyeket a sztrájkolók már elértek. Így például szombaton este a nevers-i acélművek 18.000 munkása lépett sztrájkba. Érdekes, hogy a sztrájk miatt el kellett halasztani a hétfői vincennesi lövészversenyt. Hétfőn kellett volna lefutni a versenyt a köztársasági elnök nagydíjért. Ezek óta a löspont kiemelkedő eseménye volt ez a verseny, amely a háromévesek nagyvizsgája volt. Most az istállószemélyzet sztrájkja miatt a versenyt szeptemberre halasztották.

Megállapítják a gabona árát, rendezik a gazdaadósságokat.

Párizsból jelentik: Monnet, földművelésügyi miniszter rádióbeszédben bejelentette,

hogy a kormány törvényjavaslatot nyújt be az országos gabonatermelési hivatal megszerzéséről. Ez a kormány ellenőrzése alatt működő önkormányzati terület a termelők, fogyasztók, pékek és malomtulajdonosok képviselőiből fog állani és legfőbb feladata a gabonaár megállapítása lesz. A miniszter bejelentette

„Még nem ütött az üzemek elfoglalásának órája!”

Párizsból jelentik: A sztrájkhullám ma már teljesen lecsendesedett. Párizsban és környékén megindult a munka. A vidéken és nagyobb városokban is megnyugvás állott be, de azt hiszik, hogy véglegesen csak a hét végén szűnik meg a sztrájk. (?)

Lilleből jelentik: A kommunista párt itt tartott nagygyűlésén a párt főtitkára kijelentette, hogy a munkásoknak le kell aratniuk a sztrájk gyümölcsét. Az üzemek elfoglalásának órája — úgymond — még nem ütött.

Ausztriában kiújultak a nemzeti szocialista tüntetések

Büzbombákat dobáltak a bécsi színházakban. — Miklas szövetségi elnök leplezte le a horogkereszteseket

Bécsből jelentik: Az alsóausztriai parasztszövetség 30 éves jubileuma alkalmából Schuschnigg kancellár beszédet mondott. Kijelentette, hogy a kormány a Dollfuss által megkezdett egyenes útról sem jobbra, sem balra nem tér le. Jelszava: „szabad paraszt, szabad Ausztriában”.

Az utóbbi napokban egyébként egész Ausztriában, de főként Bécsben ismét megindult a nemzeti szocialista propaganda és kiújultak a tüntetések is. Számos szórakozóhelyen büzbombákat helyeztek el. Az Operaházban Bruno Walter vezényletével a „Tristan és Isolda” előadása folyt, amikor a 2-ik felvonás közben a karzatról büzbombát dobiak. Eleinte azt hitték, hogy a tüntetés a zsidó karmesternek szól, de kiderült, hogy ugyanabban az időben hasonló cselekmények történtek a Burg-színházban és több moziban is.

Miklas, mint detektív.

Vasárnap különben érdekes esemény derült ki. Miklas szövetségi elnök a múlt hét közepén tudomást szerzett arról, hogy a horogkeresztesek Bécs harmadik kerületében, a Rókus-templomban találkoznak. Miklas pénteken kíséret nélkül elment a templomba és helyet foglalt egy félreeső padban. Az elnök észrevétlenül maradt és így pontosan mindent megfigyelhetett. Megállapította, hogy a tem-

azt is, hogy a kormány országos pénztárt akar szervezni a mezőgazdaság panaszainak orvoslására, a gazdaadósságok rendezésére, a jobb felszerelés lehetővé tételére, a mezőgazdasági munkásság helyzetének javítására.

Általános sztrájk készül ma Belgiumban.

Brüsszélből jelentik: A sztrájkhelyzet Belgiumban súlyosbodott. Újabb és újabb munkástömegek csatlakoznak a sztrájkhoz. A szénbányászok, technikai munkások, villamosági vállalati alkalmazottak és a garázsalkalmazottak sztrájkja egyre veszedelmesebb méreteket ölt. Egyedül Liüttich környékén 40.000 munkás sztrájkol. A Cockerell-művek részleges sztrájkja vasárnapra továbbterjedt, úgyhogy most már az üzemek egész munkássága sztrájkol.

A bányász szakszervezet ezért elhatározta, hogy hétfőre általános sztrájkot hirdet.

Cachin kommunista szenátor is kijelentette, hogy még nem jött el az ideje a francia szovjet bevezetésének. Amikor ütni fog az óra, az üzemek megszállása tovább fog tartani. Most nem akarják kitenni a munkásokat egy véres mozgalomnak. Kijelentette, hogy a kommunisták a népárvonal keretein belül is százszázalékos kommunisták maradnak és végső céljuk, hogy Franciaországban szovjet rendszert teremtsenek francia módra.

plomba érkezők hitlerista köszöntéssel üdvözlik egymást és Schmidt Leopold plébános intézett hozzájuk beszédet. Miklas a történetekről értesítette Immtzer biboros hercegérseket, aki Schmidtet azonnal elbocsátotta állásából.

A horogkeresztes mozgalom újbóli megindulását azzal magyarázzák, hogy Schuschnigg olaszországi útja alkalmával ígéretet tett Mussolininek, hogy enyhíteni fogja Ausztriának Németországhoz való viszonyát. Ezért Schuschnigg csütörtökön, Urnapján a hazafias arcvonal nagygyűlésén engedékenységét hirdető beszédet mondott. Nyilván ez bátorította fel az osztrák nemzeti szocialistákat.

Az osztrák alkancellár Budapestre utazik.

Budapestről jelentik: Bahr van Baarenfels osztrák alkancellár a Magyar—Osztrák Társaság meghívására a jövő hét elején Budapestre érkezik és résztvesz a június 24-i kerti ünnepségen, melyet a társaság a Budapesten tartózkodó osztrák előkelőségek és az ünnepi hetekre a fővárosba érkező külföldiek részére rendez. Az alkancellár felhasználja az alkalmat arra, hogy a magyar kormány tagjaival és a közéleti vezetőkkel megismerkedjék. Horthy kormányzó előreláthatólag külön kihallgatáson fogadja az osztrák államférfit.

Szabó Béni képviselő beszámolója Oradeán

Az oradeai Magyar Párt felkérésére vasárnap délelőtt 11 órakor rendkívüli közgyűlés keretében beszámolót tartott Szabó Béni országgyűlési képviselő, aki egyben a magyar kisiparosság egyetlen parlamenti szószólója. Ez alkalomból a Katolikus Kör nagyszabású zsúfolásig megtöltötte a közönség, a magyar társadalom minden rétegéből.

Markovits Manó dr. a Magyar Párt bihormegyei tagozatának elnöke köszöntötte a párt és a közönség nevében a vendég képviselőt, aztán Szabó Béni tartotta meg közel kétórás beszédét.

Szabó Béni mindenekelőtt az Orsz. Magyar Párt központját, a párt parlamenti csoportját és a brasovi tagozat testvéri üdvözlését tolmácsolta, majd ismertette azokat a nehéz körülményeket, amelyek között úgy a pártközpont, mint a parlamenti csoport a maga munkáját végzi. Tárnyilagosságot kér tehát a magyarság részéről a párt munkájának megítélésében, még ha az eredmények nem is mindig olyanok, mint amilyeneket a legtöbb esetben joggal el lehetne várni. Hivatkozik itt a brasovi székely és csángó lakosság lelkesedésére s az ő meleg üdvözlésüket tolmácsolva, arra kéri Bihar megye magyarságát, hogy ugyanolyan szívvel és lelkesedéssel álljon minden magyar ügy mellé, mint amilyen lelkesedésnek a legutóbbi gyűléseken ez a székely és csángó nép adta gyönyörű tanujelét.

Az általános politikai helyzet.

Szabó Béni ezután négy csoportba osztva mondotta el beszámolójának tulajdonképpeni tárgyát. Első pedig: 1. Az általános politikai helyzet. 2. A Magyar Párt és tagozatainak munkája. 3. A parlamenti csoport munkája. 4. Megjelölése azoknak a kérdéseknek, amelyeket a legsürgősebben s a lehető legrövidebb időn belül kell megvalósítani.

— Ami az általános politikai helyzetet illeti — mondotta Szabó Béni, — azt ne abban az értelemben fogjuk fel, mint amit maga a kifejezés fed. Az Orsz. Magyar Párt, mint kisebbségi párt, nem az általános állampolitikát, ugynevezett napipolitikát, hanem a politikai kérdéseknek csak azokkal a részével foglalkozik, melyek összefüggésben vannak a magyarság érdekeivel. Mint ilyen, érdektelenül hagyja a különféle pártok küzdelme és nem sok érdek fűzi ahhoz sem, hogy pillanatnyilag melyik párt van kormányon. Minden egyes kormányt, a múltban és a jövőben is, készen felajánlottuk és felajánljuk a magunk tudását, munkáját, együttműködését, hogy az ország kormányzásában építő szellemben segítséget nyújtsunk. Nem rajtunk múlt, hogy ebből az értékes munkából, mely ezeréves múlt történelméből és tanulságaiból táplálkozik, nem mindig fogadták el azt, amit felajánlottunk.

— Ami a parlamenti csoport munkáját illeti, föl kell említenem, hogy a legutolsó választások során jelentékenyen megcsappant számban kerültek be képviselőink és szenátoraink a törvényhozó testületbe. Csak nyolc vármegyének sikerült mandátumot juttatni képviselőjelöltjeinek, összesen kilenc mandátum alakjában. Ez a magyar parlamenti csoport, mely kilenc képviselőből és három szenátorból áll, teljes odaadással és áldozatkészséggel végzi a magára vállalt munkát: a helyi hatóságoknál való állandó közbenjárás, a magyar élet terén való mindennemű foglalkozás, a fővárosban különféle hivatalokba járás hatalmas iratcsomókkal, a törvényhozás munkájában való becsületes, a magyarság érdekeinek megfelelő részvétel alakjában.

Szabó Béni itt példákat sorol fel azokból a látszatra talán kicsiny, de gyakran egész családok életét, boldogulását jelentő ügyekből, amelyek kerülnek a Magyar Párt parlamenti csoportja elé, s melyeket az a legjobb tudása szerint, a lehetőség határain belül mindig el is intéz.

A Magyar Párt előtt nincs nemzetiségi különbség.

— Ha még megemlítem, — folytatta az előadó emelt hangon, — hogy mi nem teszünk különbséget nemzetiségek között, hanem mindenki ügyében, aki hozzánk fordul, bármilyen nemzetiséghez tartozzék is, éppen úgy eljárunk, mint magyar testvéreink ügyében, ezzel arról teszünk tanúságot, hogy a bennünk lévő és velünk született emberi érzés és ember-

baráti szeretet nem állít meg bennünket a nemzetiségek határvonalánál, hanem tovább haladunk a segítségben és nem azt látjuk, hogy magyar, román, vagy szász valaki, hanem a szenvedő embert, akin segíteni elsőrendű kötelességünk, elsősorban a magunk lelkiismeretének megnyugtatására. (Hosszantartó taps.)

— Ami a tulajdonképpeni törvényhozási munkát illeti — folytatta Szabó Béni, — megnyugvással számolhatok be arról, hogy a parlamenti csoport minden egyes tagja a legértékesebb munkát végzi. Vannak közöttük kiváló egyéniségek, mint Gyárfás Elemér, Sándor József, Willer József, Laár Ferenc, Abrudbányay Ede, stb., akik olyan képességekkel és tudással rendelkeznek, hogy igen sokszor, a legnagyobb elismerés kifejezése mellett, a törvények hozásánál módosító javaslataikkal egész tömegét fogadják el.

Eredményeink a törvényhozásban.

— Különösen nagyjelentőségű ez a tény olyan törvényeknél, amelyek a kisebbségek jogainak, létevételeiknek állnak szoros összefüggésben. Elég, ha csak a közigazgatási törvényre mutatunk rá, amelynél az ott dolgozó bizottságokban helyet foglaló testvéreink el tudták fogadtatni azoknak a módosítását, melyek megbénították volna a községek, városok és megyék életrendszerét és kormányzását. Ilyen volt az a szakasz, amely kimondta, hogy a községek és megyék tanácsainak tagjai csak olyanok lehetnek, akik szóban és írásban tökéletesen bírják az állam nyelvét. Ezt a szakaszt sikerült módosítani, mert maga a kormány is belátta, hogy ilyen lehetetlenséget, mely ellenkezik az ország alkotmányával is —

— nem lehet törvénybe iktatni. Ugyanez áll a közigazgatási törvény másik szakaszára, mely kimondta, hogy a községek és megyék tanácsában csak az állam nyelvén lehet tanácskozni. Ezt is módosították javaslatunkra, oly értelemben, hogy a törvényhatósági városok kivételével a tanácsban a kisebbségi nyelv is használható. Ezeket kívül a szakaszok egész sorát sikerült módosítani és ez mind a kisebbségi parlamentárok munkája, amelyet szász kollégáinkkal együtt végtünk ki.

140 módosító javaslatot terjesztettek be az ipartörvényről.

Szabó Béni ezután átfert az ipartörvény kérdésére.

— Romániának, mint tudjuk, egészen május 1-ig három, illetve négy különböző ipartörvénye volt. A gyakorlati életben ez igen sokszor lehetetlen helyzetet teremtett, s ezért éppen az iparos szervek, vezetőhelyeken az ipartestületek, az 1922 évi első cluj-i kongresszus óta gyakran emelték fel szavukat amellett, hogy egy modern, a mai kor szellemének megfelelő ipartörvényt hozzanak, eseteket sorolva fel indokolással a különböző ipartörvényből származó nehéz helyzetet illetően. Ezt a kérésünket évről-évre megismételtük és 1927 óta, amikor a parlamentben is képviselőlet nyert az iparosság, többször föltartuk egy egységes jó ipartörvény szükségességét.

— A múlt év őszén terjesztette be Roman Valér alminiszter az ipartörvénytervezetet, mely az első átolvasás után a legnagyobb megdöbbenést keltette nemcsak bennünk, kisebbségi iparosokban, hanem egyetemesen az ország valamennyi iparosában és minden olyan intézményben, mely valamelyes kapcsolatban van a kisiparral. Ebben a kérdésben az ország egész iparossága egyöntetűen lépett fel és har-

sogó tiltakozását olyan érvekkel támasztotta alá, hogy ezt a lehetetlen törvényjavaslatot az alminiszter urnak feltétlenül módosítás alá kellett vennie. A második számú, módosított javaslat is kevéssé különbözött az elsőtől. A kormány végül is belátta, hogy az ország egész iparosságával nem helyezkedhet szembe és nem hozhat olyan törvényt, mellyel senki sincs megelégedve, s végleg visszavonta a törvényjavaslatot. Nistor miniszter úr szerkesztésében és aláírásával azután másik javaslat készült, melyre általánosságban azt mondhattuk, hogy tárgyalási alapul szolgálható javaslat. Ez került tárgyalás alá először a szenátusban, ahol a magyar és szász szenátorokkal, másfelől pedig a kisiparosok szenátusi képviselőjével, Alexandru Samuillal együtt hozzlátunk a javaslat tanulmányozásához és ellátuk módosító indítvánnyal. Összesen 140 módosító javaslat került be a szenátusba s ezek közül 70-et el is fogadtak. Így ment ez a képviselőházban is, ahol én magam 35 módosító javaslatot adtam be, melyek közül 17-et részben a bizottságokban, részben a plénum előtt el is fogadtak.

Az ipartörvény fontosabb szakaszai.

Szabó Béni ezután ismertette az ilyenformán törvényerőre emelkedett ipartörvény fontosabb szakaszait, megfelelő felvilágosításokkal látva el azokkal kapcsolatban az iparosságot. Miután a törvény az eddigi 85—95 iparágat 178 iparágra bontotta szét, sőt, egyes munkakamárák betervezése alapján még más iparágakat is vettek be a törvénybe, úgyhogy ma mintegy 200 iparág van, mely képzéshez kötött. — a képviselő felhívta az iparosokat, hogy az iparjog becserelésénél okmányaikba vezessék be mindazokat az iparágakat, melyeket a törvény kinek-kinek a szakmájában megkülönböztet, hogy senkit az új törvény rendelkezései miatt joghátrány ne érjen, s hogy mindazokra az iparágakra képzéses legyen, amelyeket tanult és amelyeket jelenleg folytat. Az ilyen iparosok hasonló számú mestersége oktatásáért tanulólakat is, akiket az idők folyamán fölvesznek.

— A kisiparosok régi kívánsága teljesedett azzal a módosítással, mely kimondja, hogy azok a műhelyek, melyek legfeljebb 10 alkalmazottal és 20 lóerőig menő géppel dolgoznak, csak akkor tarthatók fenn, ha azt az ipart a műhely fenntartója maga tanulja és ő maga vezeti. A kontárkérdés is szigorú rendszábról fog megoldást nyerni és így kialakulhat egy egészségesebb, normálisabb iparélet, mint amilyen az utóbbi években volt.

Az iparjog és a mesterigazolvány.

Ismertette ezután Szabó Béni a törvény befejező részét, mely az okmányok becserelése tekintetében rendelkezik és kimondja, hogy az egész ország területén egységes munkatankönyvet és iparjogot léptetnek életbe, s a meglévőket bevonják. Itt szintén éber figyelemmel kell lenni a tekintetben, hogy a becserelések milyen formában történjenek, hogy a szerzett jogokat ne érintsék.

— Előterjesztésem — úgymond — erre nézve az volt, hogy akik iparjoggal bírnak és azt be kell cserélniök, egyszerre kaphassák meg a mesterkönyvet és az iparjogot, minden külön formáság nélkül. Az új törvény értelmében ugyanis iparjogot nem adhatnak ki mesterigazolvány nélkül. Ilyen pedig a mostani kisiparosoknak Ardealban és Bucovinában nines.

A munkakamárák a gyakorlatban.

Beszélt ezután Szabó Béni az ipartörvénynek arról az intézkedéséről, mellyel az ipartestületeket megszünteti, s úgy intézkedik, hogy azok munka- és hatáskörét a munkakamárák veszik át és rendelkeznek azoknak vagyona felett is. Hogy a gyakorlatban ez a rendelkezés hogyan megy keresztül, egyelőre

A tavasz a legjobb alkalmunk termézetes megfiatalítására

Időszerű fontos könyv!

Dr. BUCSÁNYI GYULA, egészségügyi tanácsos, főorvos, a természetes élet- és gyógy mód előharcosának tollából:

Természetes gyógy mód és természetes táplálkozás

Ára 145 lei.

Kapható kiadóhivatalunkban, Oradea, Str. Reg. Carol 5. Vidékieknek portóval 155 leiért szállítjuk. Utánvéttel 25 leijel drágább.

nem lehet tudni. Azokon a helyeken, ahol munkakamarák vannak, könnyebben elképzelhető a megoldás. Igen súlyos nehézségek merülnek fel azonban ott, ahol nincsenek munkakamarák, hanem csak ipartestületek, vagy székházak. A törvénynek van egy homályos pontja, mely úgy értelmezhető, hogy ott, ahol ipartestületi vagyonok, vagy székházak vannak, ott a munkakamarák ugyanazokban a helyiségekben hivatalokat állítanak fel. Ami az ipartestületek vagyonának elvételét és az így előálló jogi helyzetet illeti, egy gyakorlati előterjesztést tettem, de azt — sajnos — leszavazták, annak ellenére, hogy a kisebbségiéknél mintegy 17—18 román parlamentár is támogatta. Tehát a miniszter javaslatára törvényhozási uton döntöttek a vagyonok elvétele felett. Több román jogász véleménye szerint is a törvény, alkotmányellenesség címén megtámadható. Egyes testületek már meg is tették az erre irányuló lépéseket. Természetesen minden testület önállóan jár el, itt semmiféle

Új szervezet kell létesíteni az ipartestületek helyett

— Mit csináljon az ardeali és bucovinai iparosság, hogy az ipartestületek helyett alkalmas szerve legyen, kell-e egy ilyen szerv és milyen legyen az? Ezzel a kérdéssel foglalkozunk a törvény megszavazása óta. *Vitathatatlan, hogy valamilyen szervezet létesíteni kell.* Teljes tisztelet a munkakamara tevékenységének, de a munkakamara egymagában nem alkalmas és nem elegendő arra, hogy az iparosság összes kérdéseit meg tudja oldani. Sok olyan szakkérdés merül fel, melyet nem tud anélkül megoldani, hogy az illető szakmacsoport véleményét, esetleg tanácsát ki ne kérje. Ezért úgy gondoltuk, hogy *apró szakmai szindikátusokat szervezünk.* A most létesített apró szakmák szindikátusokba megszervezhetők. Ezek aztán helyi, megyei és országrészenkénti központba szervezhetők. Véleményünk szerint ez az egyedüli lehetséges, helyes megoldás. De ehhez feltétlenül és elsősorban szükséges, hogy az egyes iparosok szakmailag együtt legyenek, mert különben eredményes munkát nem tudnak kifejezni, sem a román, sem a magyar, sem a szász. Elgondolásunk az, hogy ha egész Ardeal iparosságát meg tudjuk ebben az értelemben szervezni, akkor valamelyik város székhellyel egy *kerületi szindikátust szervezünk*, s akkor a bucovinai, ardeali és okirálysági szervek intéznék az össziparosság dolgait, mindaddig, míg az idők oda nem érnek, hogy egységes tábor alakulhat ki. Ami a politikai kérdést illeti, természetes, hogy minden iparos a maga legjobb elgondolása szerint csoportosul, úgy, hogy a maga faji érdekeit elősegítse. *Mi kelettransilvianai székhellyel megfogjuk ezt csinálni, valószínűleg Brasovban.* Ha pedig egész Ardealra meg tudnánk ezt szervezni, egyöntetű eljárással, akkor együttesen dönthetnénk a kérdésben. Egy jól felszerelt iroda, hozzáértő tisztviselőkkel, egy jól szerkesztett, háromnyelvű, politikamentes lap, mely kizárólag csak ipari és ipartechnikai kérdésekkel foglalkozik, — ez az elgondolásunk.

Igaztalan támadások a Magyar Párt ellen.

Ezekután Szabó Béni a Magyar Pártot ért különféle, — részint kívülről, részint a magyarság sorából jövő — igaztalan támadásokkal foglalkozott. Nincs itt szó — úgy mond — irredentizmusról. A Magyar Párt mindenkor a törvényes keretek között dolgozik és csak törvénytiszteletre tanítja híveit, amire egyébként nincs is szükség, mert *a magyar emberrel vele született a törvények tisztelete.* Az a munka, amelyet végez, országépítő munka is.

— Nincs más, különös célunk, — mondotta emelt hangon, — mint hogy ennek az országnak kereteibe szakadt magyarság minden időben birtokában maradjon annak, amije eddig is volt és minden időben az ő gyermekei legyenek ott az örökösök.

propagandának nincs helye, mert egy megszavazott törvénnyel állunk szemben, melynek sérelmes szakaszai csak az foglalkozhat, aki, vagy amelyik intézmény azt magára nézve sérelmesnek találja.

való, — jöjjenek ők is, mert hiszen nincs más út a magyarság számára, mint az együttes munka, az erők egyesítése. *Több áldozatkészre hívta fel azokat a magyar családokat, akik még tehetősebbek, s akik eddig nem sok megértést tanúsítottak a Magyar Párt munkája és kemény küzdelme iránt.*

Szabó Béni beszédének befejezése után hosszasan, melegen, szünni nem akaró tapssal és éljenzéssel ünnepelte a közönség.

A gyűlést Markovits Manó zárta be. Után az intézőbizottság ülésezett, amelyen Szabó Béni számos kérdésére adott feleletet.

Pél 3 órakor közebed volt a Katolikus Kör kitűnő vendéglőjében, amelyen az iparosság elitje is részt vett és a felköszöntők során sok fontos iparoskérdést is érintettek.

Eden megbukott a megtorlásaival együtt — írják az angol lapok

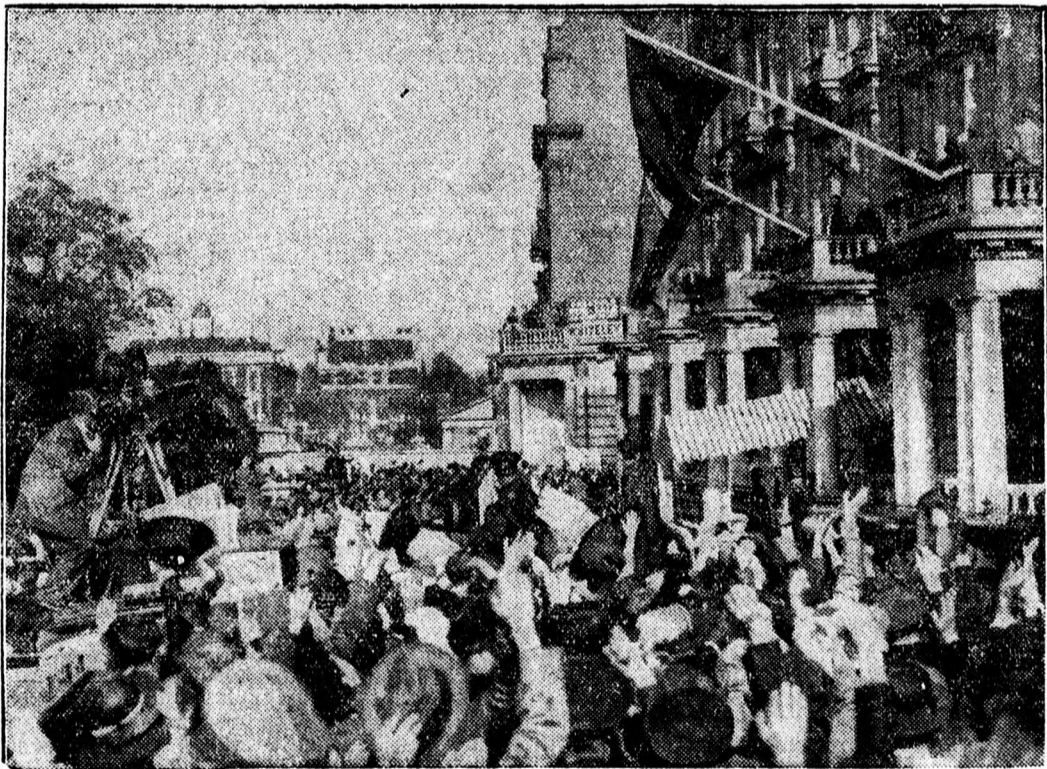
„Tekintély nélküli ember” lett az angol külügyminiszter

Londonból jelentik: Számos angol lap azt írja, hogy Eden, a „megtorlások hőse”, aki annak idején mint a megtorlás politikájának lelkes képviselője lett népszerűvé, — bukott ember.

Az angol kormány kebelében a megtorlások kérdésében fölmerült nézeteltérések súlyos

belpolitikai válságot idéztek elő, melynek első áldozata Eden lesz.

A *Sunday Dispatch* már mint „tekintély nélküli miniszterrel” ír Edentről. A külügyminiszter mellett az angol kormány egy-két fiatalabb tagja még kitart, de a többség már elintézte embernek tartja.

Nagy embertömeg éljenezte a négust Londonban.

Hajlé Szelasszié Londonban tartózkodása idején a kíváncsiak nagy tömege állotta körül a szállodát, amelybe megszállt. Képenkőn fekete kereszt jelzi a szálloda helyét.

Az oradeai iskolák növendékeinek rajzkiállítása

Vasárnap délelőtt nyílt meg a Casa Nationala két nagytermében a helybeli iskolák növendékeinek rajzkiállítása, amelyen a sok rajz és színes képcske között néhány meglepő művész-tehetség is feltűnt már és nagyon ígértes, komoly munkájával.

Fiúk és leányok vállvetve döngöttek a művészet kapuit s a kitűnő professzorok odaadó, szeretetteljes oktatása mellett helyes uton fejlődtek s a művészi munka megértői, sőt, hivatott művelői is válhatnak belőlük.

Érdekes, hogy a leányiskolák növendékeiben több a dekoratív hajlam, mint a fiúkban, viszont a fiúk között több a komoly festői és rajz-tehetség.

A női ipariskola növendékei

Stanesco Aurora tanárnő vezetése mellett vólnak fel. A közel száz kiállított munka közül kiemelkednek Balázs Erzsébet himzésmintái, Paul Irén himzett ruhaterve, Zavaté Profire menyasszonyi ruha terve, Simon Ilona himzés-mintái, Todea Agofita szép csipketervei, Oradan Florica csipkémintái, Jónás Margitka finom iz-lésű csipketerve, Csorba B. Mária himzés-mintái, Gurlea Florica és Ladányi Olga ügyes tervezései.

A tanítónőképző

növendékeit Czabán Matild tanárnő oktatja s hogy milyen kedvező eredménnyel, mutatják Viorica Jurca meleg és hangulatos csendéletké-peit, Pál Irén sok tehetséget rejtő képei, amelyek között a legjobb egy interieur rajza és egy szí-nes kis tájképe. Ghere Anna halászó-képe a neo-primitivekre emlékeztet.

A Vulcan József-iskola

növendékei még egész gyermekkorban vannak. De épp ezért, végtelenül bájosak, kedvesek szí-nes ceruzarajzaik.

A Gojdu Lyceum

növendékeit Popp N. rajztanár oktatja sok sze-retettel és szakértelemmel. Legtehetségesebb és legtöbb munkát kiállító növendéke Megyeri Bar-nabás (Megyeri Ferenc mérnök fia), negyedik osztályos, aki élethű armásrajzok mellett egy

igen jó gipszfejet is kiállít, amelynek megmin-tázása komoly tehetségre vall. Megyeri Barna olyan tehetséget mutat, ami messze kiemelkedik társai sorából. Takács János színes madárképei, Görgey Mihály arcképei, Tóth Sándor és Halmos Pál rajzai érdemelnek még különösebb figyelmet és elismerést.

A Kereskedelmi Leányiskola

növendékei Cadaru Sidonia tanárnő keze alatt fejlődnek. Igen sok dekorativitás, a művészi pla-kátok kivitelezésére való hajlam csillan föl.

A görög katolikus tanítónőképző

Mottl Román, a kitűnő grafikusművész, rajz-tanár vezetése alatt szintén nagyon figyelmet keltő munkákkal szerepel. Különösen tehetsé-ges Mottl növendékei közül Bartan Agoston, aki linoleum és fametszetben, vízfestészetben és rajzban egyként szép, művészi mintákkal lép meg a közönséget. Rajztudása, színérzéke kitűnő s finom színharmoniai is értékesé teszik ké-peit. Arcképben igen jellegzetes, érdekes képe-ket produkál. Sokat várunk tőle.

Tehetségesek Pálincás G., Kerekes I., Donka József, Miklós G. is, akik mind nagyon ügyes dolgokat állítottak ki.

Érdekes fal az

Oltea Doamna Lyceum

növendékei. Az ifjú leányok igen erős anatómiai tudással rendelkeznek s az orvosi rajzokra em-lékeztet színes rajzaik, amelyeken az emberi test izomzata, csontszerkezete pontos élettani tu-dással vannak visszaadva, komoly elismerést ér-dekelnek. E rajzok között a legjobbak Szász Eva, Fogas M., Pop Ileana, Dávid Kornélia, Arghiriade Gabriella, Saulescu Carmen munkái. Tehetségről tanuskodnak Varga Jolán, Derzsey Gabi, Szűcs Klári és Pop G. munkái is. A szép eredmény P. Angelescu rajztanárnő érdeme.

Az érdekes kiállítás péntekig (19-ig) lesz nyitva s a megtekintése díjtalan. Mindazok, akik e fiatal tehetségek szárnyonfogató megnyitásko-zásaiban örömet tudnak találni, nézzék meg a kiállítást, mert érdemes a megtekintésre.

A pótszék

sikert jelent a művészeknek, színháznak, mozinak. Jelenti azt, hogy művészet, a színdarab tárgya, vagy az előadó színésznek játéktudása nagyobb, mint az előadóhely befogadóképessége. Jelent ezenkívül csekély anyagi hasznot az impresszá-riónak, vagy színingazgatónak, ami azonban a telt ház bevétel mellett elenyészik. Anyagi haszna talán csak a jegyszédőnöknek van belőle, mert a pótszék elmaradhatatlan járuléka a busás borra-való, ha csak nem valami hivatalos személyiség parancsára helyezték azt be.

A pótszék ezenkívül a közönség lelkesedésé-nek is bizonyos mértékmérője, mert nagyon jó-nak kell lenni annak az eseménynek, amit egy város kényes közönsége nemcsak a kényelmes karos párnázott székéből, de az imbolygó lábú thonet-székről, vagy a még demokratább deszka hokkedliről végig figyel. A pótszék tehát fok-mérője a közönség forró lelkesedésének, amit kalóriában sem lehet megállapítani csak a tap-sok perceinek és a pótszék számában.

A pótszéknek e sokoldalú hasznossága mellett sem tudok azonban örülni azok alkalmazásának láttán. Mert tudom, hogy a pótszék a fentiek-en kívül egyébét is jelent. Es pedig: jelenti a köz-ingazgatás bizonyos lanyhulását, jelenti azt, hogy papíron is, a valóságban is mennyire másképp fest a tömegek elhelyezésére szolgáló törvények és rendeletek halmaza. Kacagtató humoros jelenetté válik előttem a színházak, mozik és előadó-termek engedélyezését megelőző tűzrendészeti be-járás és operett figurákká törpülnek előttem az abban fontoskodó arccal jegyzőkönyvező hivata-los urak. A tűzoltóparancsnok piros sapkájával pedig éppen a pojáca szerepére süllyed, ha a gya-korlatban így megcsúfolják tűzrendészetét a pót-székekkel.

Mert elképzelhetetlen az a szerencsétlenség, amit csak egyetlen felrugott pótszék okozhat a közönség siető távozásakor. Elég egy rövidzárlat, hogy a kicsattanó villanyszikra és a nyomában következő sötétség miatt a közönség közül töb-ben siessenek a kijárához. A pótszéken ülők lesznek az elsők, kik távoznak és az árván maradt üres pótszék, mint a rend és nyugalom elzáróolója buktatná egymásra az embereket. A főbbt felesleges leírni. Ezt a cotroceni szeren-csétlenség több századra emlékeztetőn játszotta le a haláltribünnel.

A sikernek én csak a pótszékek lerakásáig tudok örülni és kedvemem vesztve nézem, mikor az elsötétített nézőtérre lábujjhegyen járva belop-ják a jegyszédőnök a pótszékeket, akár a ma-gyar színtársulatok most folyó előadásain, akár egy nemzetközi művész hangversenyén törté-n-jék ez.

Dr K. K.

Societatea Turiștilor „Vulturii” „Sasok” ju-nius 21-én, vasárnap a finiszi európai híres piez-tráng telephez és a Cetatea alui Béla várához rendez kirándulást, indulás reggel 5 órakor a színház elől. Részvételi díj tagoknak 82 lei, ven-dégeknek 92 lei. Jelentkezni lehet folyó hó 18-ika (csütörtök) este 8 óráig az egyesület helyiségében dr. Lazar Aurel-u. 14. Gyenge István közpénztárnok, Alexandri-u. 12 és Mocsány Sander irodájában Bul. Regelé Ferdinand 13. sz. alatt.

Temetések. Köpf Klári, Köpf Ká-roly ny. alezredes leánya 20 éves korában meghalt. Temetése kedden 5 órakor lesz a Dr Ioan Ciordas-utca 48. sz. háztól. — Tirt Ioánné, sz. Palcut Mária 30 éves korában meghalt. Temetése ma délután 2 órakor lesz a Pasteur-utcából. — Özv. Forvith Józsefné, sz. Joch-mann Mária 57 éves korában meghalt. Temetése kedden 11 órakor lesz a Steinberger-ká-polnából. — K. Nagy György 42 éves korában meghalt. Temetése kedden délután 3 órakor lesz a Haller-kápolnából. — Sulan Etelka 86 éves korában meghalt. Temetése kedden fél 7 órakor lesz az Alexandri-utcai lakásáról. (Er-délyi „Concordia.”)

Durgheu Florea meghalt 88-ik évében a Iosia-telepen I. utca 27. sz. alatt. Temetése június 15-én volt 4 órakor volt a Rulikovszky-temetőben. (Caritas.)

*** Epehólyaghurutnál és sárgaságnál, epekő és epehomok eseteiben** az otthoni ivókúra úgy válik igen eredményessé, ha a természetes „Ferenc József” keserűvizet reggel éhgyomor-ra, kevés forróvízzel keverve isszuk. Az orvosok ajánlják.

A színházi iroda közleményei

— **Szezonzáró bucsulődés.** Ma, kedden este bucsuzik Oradea közönségétől a cluji Magyar Színház ragyogó együttese és ebből az alkalom-ból a színház igazgatósága a szezon legnagyobb sikerű ujdonságait tűzte műsorra: délután 5 órakor: Urilányt és este 9 órakor a Néma leven-tét. Mindkét előadás rendes helyárrakkal kerül színre. Mindazoknak, akiknek nem volt még al-kalmuk e két nagyszerű ujdonságot végig nézni, úgy okvetlen gondoskodjanak idejében jegyről, mert a két bucsulődásra óriási az érdeklődés. Jegyek elővételben kaphatók 11—1 óráig és 4—7 óráig.

Primăria Municipiului Oradea.
„Serviciul Economic”.
ad. No. 16984/1936.

PUBLICAȚIUNE.

Primăria Municipiului Oradea, în conformi-tate cu hotărîrea Comisiei Interimare No. 16983 și 16984/1936, aduce la cunoștința generală, că concesiunea prin licitație publică cu cereri de oferte și tratare prin bună învoială, construirea și exploatarea a 4 stațiuni pentru vânzarea pro-ductelor de petrol, de terenuri publice în punc-tele fixate în Caietul de Sarcini, care va avea loc în ziua de **26 Iunie 1936**, orele 10 a. m. în sala mică de ședință a Primăriei, Etaj I, camera No. 1.

Licitația se va ține în conformitate cu Art. 88-110 din Legea Contabilității Publice și nor-mele publicate în Monitorul Oficial No. 127 din 4 Iunie 1931 și cu prevederile părții a III-a a Le-gii pentru organizarea și administrarea pe bază comercială a întreprinderilor și avuțiilor publice din 16 Martie 1929.

Ofertele închise, sigilate și însoțite de un va-diu de 50% din chiria oferită pe un an, se vor înainta Serviciului Economic, Etaj I, camera No. 28 până în ziua de 26 Iunie 1936, orele 10 a. m.

Condițiunile de închiriere, Caietul de sarcini și alte informațiuni se pot primi la Serviciul Economic al Primăriei în fiecare zi de lucru, în orele de birou.

Oradea, la 11 Iunie 1936.

Președintele
Comisiei Interimare:
I. Dancea.

Secretar General:
Dr Voștinar.

Primăria Municipiului Oradea.
„Serviciul Economic”.

Ad. No. 45452/1935.

PUBLICAȚIUNE.

Primăria Municipiului Oradea, în conformi-tate cu legea în vigoare a hotărîri amplificare a cartierului existent al funcționarilor comunali, județeni și de Stat în activitate pe teritoriul acestui Municipiu care să corespundă tuturor cerințelor edilitare, igienice, sanitare etc. din care scop invită pe cei interesați de ași înainta cere-riile cel mai târziu până la data de 23 Iunie 1936 la aceasta Primărie, în care se va menționa, că acceptă întru toate condițiunile de vânzare stabi-lite de către Comisia Interimară a Municipiului Oradea cu hot. No. ad. 45452 din 28 Mai 1936.

Condițiunile de vânzare sunt următoarele:
1. Prețul fiecărui loc de casă se stabilește la suma de 2000 Lei plătită lunar până la sfârși-tul anului bugetar curent, fiind admisă plata în întregime la semnarea contractului de vânzare-cumpărare.

2. Locul de casă va fi inclădit de către cum-părător în termen de 5 ani dela semnarea con-tractului de vânzare-cumpărare.

3. Locul de casă nu poate fi transmis, res-pectiv instrăinat decât numai după 10 ani dela cumpărare.

4. Cumpărătorii sunt obligați a executa spre cheltuiala lor proprie, facerea trotuarului, ame-najarea străzii cu lucrările de apeduct și canali-zare, precum și instalarea rețelei electrice, în proporție cu fațada locului primit și conform tabloului de Primărie, privitor la aceste chel-tuieli.

5. Cumpărătorul este obligat în ce privește construirea de a se conforma autorizației data de Primărie și normelor în vigoare privitoare la construire.

6. Loturile de case sunt inalienabile timp de 8 ani. Dacă în acest interval cumpărătorul nu și-a construit casa, lotul revine de drept proprie-tatea comunei care va restitui suma primită.

7. Construcții provizorii și bănci nu sunt admise de a se construi pe aceste teritorii.

8. Distribuirea loturilor de casă se va face prin tragerea la sorți.

9. Solicitanții cari doresc a cumpăra loc pentru casă în condițiunile susamintite, sunt in-vitați a-și înainta cererile la aceasta Primărie cel mai târziu până la data de 23 Iunie 1936, com-pletându-și cererile cu următoarele anexe:

a) Un certificat eliberat dela Judecătoria Ur-bană Oradea, Secția reforma agrară, din care să rezultă, că n'a fost împroprietarit nici dănsul, nici soția sa.

b) Un certificat eliberat de către Cartea Fon-duară Oradea, că nu dispune de avere imobiliară pe teritoriul acestui oraș.

c) Un certificat dela autoritatea din care face parte, că are posibilitatea materială de a con-strui, o casă, că este funcționar definitiv și că este căsătorit și are copii.

Informațiunile necesare se pot primi la Ser-viciul Economic Etaj I, camera No. 28 în fiecare zi de lucru dela orele 11—13 a. m.

Cei cari au cereri înaintate nu mai sunt obli-gați a înainta noi cereri, decât a le completa. Oradea, la 10 Iunie 1936.

Președintele
Comisiei Interimare:
I. Dancea.

Secretar Genera.:
Dr Voștinar.

Schacht Bulgáriába utazott

Németország lemondott a nemzetközi tőkéről

Athénből jelentik: Dr. Schacht német birodalmi bankelnök hétfőn továbbutazott Szófiába. Elutazása előtt megcáfolta egyes lapoknak azt az állítását, hogy útjának célja Németország gazdasági előretörésének előkészítése a Balkánon. Utjának — úgy mond — semmi politikai célja nincs.

A továbbiakban elmondotta, hogy Németország lemondott a nemzetközi tőkéről. Erre Németország nem is vár többé és szeretné, ha más ország is így cselekedne. Németország csak annyit vásárol, amennyire szüksége van és amennyit meg is tud fizetni.

Kijelentette végül, hogy Németország és egyes délamerikai és délkelet-európai államok között szorosabb kapcsolat jött létre. Ebben nincs semmi boszorkányság, a kényszerítő szükség vezetett erre.

A japán hadsereg veszélyeztetve látja határait Oroszország felől

Az oroszok nagy tömegű katonaságot tartanak a Mandzsu határon

Tokióból jelentik: A japán hadsereg a határkérdés gyökeres megoldását követeli. A hadsereg körében azt tervezik, hogy Szovjet-Oroszországnak javaslatot tesznek a határ mindkét oldalán 50 kilométeres semleges, katonamentesített sáv létesítésére. A hadseregvezetőség szerint a Moszkva által javasolt megnevelési szerződés nem nyújt kellő biztosítékot. Ha a szovjet elutasítja a semleges sávra vonatkozó javaslatot, a határkérdés megoldatlan marad, mert a szovjet állandó mozgolódása egyre jobban veszélyezteti a távolkeleti békét.

A szovjet 10 gyalogos hadosztályt, egy lovas hadosztályt, 900 repülőgépet és 706 harciskocsit vont össze a Távolkeleten. Azonkívül hatalmas erődöket is épített. A Vladiviztokban állomásozó tengeralattjárók számát 60-ra emelték. A japán javaslat elutasítása esetén tehát Japán kénytelen lesz védekező rendszabályokhoz folyamodni, mindenekelőtt megerősíteni a mandzsukui csapatokat.

Megszigorították Palesztinában a statáriumot

Az arabok két sikertelen támadása a zsidók ellen. — Az angolok minden arabot főbelőnek, aki fegyveresen ellenáll.

Jeruzsálemből jelentik: Az elmúlt éjszaka najtotta végre egy arab csoport az első nagyszabású támadást a Tel-Joséf zsidó földműves-telep ellen. A telep lakói már régebben lövészárkokat ástak esetleges arab támadás kivédésére. Most, úgy látszik, idejekorán értesültek a készülődésről és előre megszállták a lövészárkokat. Az általános támadás egy fényjelre indult meg s az arabok és zsidók között formális csata fejlődött. Közben az angol katonai hatóságok is értesülést szereztek a támadásról és repülőgépeket küldtek ki, amelyek fényszórókkal megvilágították a csatateret. Csakhamar a gépfegyveres angol osztagok is tüzelni kezdtek. Az arabok végül is nem bírták a túlerővel és megfutamodtak.

Megtámadták a szomszédos telepet is, de támadásukat visszaverték. Az áldozatok számáról még nem érkezett jelentés.

Az események miatt az angol főbiztos megszigorította a statárium-rendeletet. Halállal büntetik mindazokat, akik fegyverrel megtámadják a karhatalmat. Hasonló büntetésben részesülnek azok is, akik bombavetésben, vagy közlekedési eszközök szándékos megrongálásában vesznek részt.

„Fogorvoshoz kell mennie. Azt hiszem, reumáját a rossz fogak okozzák.”

mondta az orvosom.

A reuma és minden kellemetlen folyományának oka tényleg igen gyakran a rossz, elhanyagolt fog. A fog élő szerv, amely a vérkeringéssel áll kapcsolatban. A rossz fog veszedelmes forrása a hüléses betegségek — így a félelmetes izületi reuma — fertőző csirínak. Rendszeres fogápolás tehát több egyszerű szépségápolásnál; komoly kötelesség, amellyel egészségünknek tartozunk.

Chlorodont a tudományos alapon nyugvó fogpaszta

Ha fogait az első, kezeügyébe kerülő fogpasztával tisztítja, ugyan úgy jár el fogáival szemben, mint ahogy

fém tárgyakat tisztítanak. A fogakat gondosabban kell kezelni. Használjon ápolásukra olyan fogpasztát, amely — mint a Chlorodont — tudományos alapon nyugszik. A tisztító alkatrészekon kívül Chlorodont hatóanyagát is tartalmaz, amely a mentollal együtt a száj- és nyálmirigyeket fokozottabb tevékenységre ösztönzi, miáltal gondoskodik a természetes szájtisztításról.

Ápolja fogait minden reggel és este, akkor valóban szépek és épek maradnak. Menjen évente kétszer a fogorvoshoz is!

Chlorodont

MEGÓVJA FOGAIT
ÉS EGÉSZSÉGÉT

A megtorlások megszüntetésére angol és francia albizottságot küldenek ki

Németország népszavazást akar a szomszéd államokban, ahol németek laknak

Londonból jelentik: A Press Association értesülése szerint az angol kormány a szerdai minisztertanácson a megtorlások megszüntetését határozza el. Chamberlainnek az a kijelentése, hogy a megtorlások további fenntartása a legnagyobb örültség lenne, teljesen fedi a kormány többségének felfogását. A követendő eljárás az lesz, hogy Franciaország és Anglia albizottság kiküldését fogja javasolni annak eldöntésére, hogy fenntartsák-e a megtorlásokat, vagy sem.

A Daily Telegraph szerint az angol kormányt erre az elhatározásra az bírta rá, hogy Franciaország belső nehézségei következtében egyidőre nem vehető számba az európai egyensúly szempontjából, tehát szükség van az Olaszországgal való együttműködés újra felvételére. Ok még erre a német álláspont megmerevedése, illetve a várható újabb német követelések.

Németország újabb követelései.

Párizsból jelentik: Az Echo de Paris londoni tudósítója szerint az angol kormány úgy tudja, hogy Németország az angol kérdőívre kedvezőtlen választ fog adni. Állítólag nem

hajlandó elismerni a jelenlegi határokat és a jegyzékben kifejti, hogy követeléseit a jog-egyenlőség kérdésében sem elégitették ki.

Az angol kormány attól tart, hogy Németország népszavazás elrendelését fogja kívánni mindazokban a szomszédállamokban, ahol nagyszámu német kisebbség él, mint pl. Csehszlovákiában.

A svéd parlament megbuktatta a kormányt

Stockholmból jelentik: A képviselőház nyolcvanegy szavazattal hatvannégy ellenében elutasította a kormány törvényjavaslatát az öregségi járadékok felemelésére vonatkozólag. A felsőház száztizenhárom szavazattal szívesen ellenében utasította el a törvényjavaslatot. A törvényhozás mindkét házában történt leszavazás következtében már hétfőre várják a kormány lemondását.

Hárman valának együtt

Irtá: Kőszeghy József Oradea város ny. főmérnöke

Hát bizony meglehetősen régi obszitos vitéz-ként találkoztunk mi hárman, öreg diákok, egy hét előtt, vasárnap az oradeai prémontrei templom szentélyében. A nagyon szeretetre-méltó és kedves prémontrei rendház nobiles főnöke, Kovács Kandid prem. rendű kanonok úr szíves engedelmével a Te Deumot *Krisztik* János esperes, pápai kamarás énekelte. Jó magam, meg Lukács Gábor barátom, ugyan-csak nagyot néztünk, mikor János atya gyönyörű tenorján nekieresztette a Te Deum laudamus-t. Mindakettőn úgy gondoltuk, hogy János még fiatalabb, mint mi vagyunk. Aki-nek ilyen hangja van, mint egy operaénekes-nek, az még fiatalember. Erre biztosan még Carusó is felfigyelt a sírjában; de kedves barátaink, akik közülünk már sokan a túlvilágról hallgatták ezt a megható szolozsmát, bizonyára mind így vigyáztak fel; a mi Jánosunk még ma is a régi.

Dr Lukács Gábor, a jogtudományoknak szentelte életét. Soha sem láttam még, hogy valaki öreg korára így meg tudja őrizni a gyerekkor exteriőrjét, mint ez a Gábor. Most is olyan malaclopó köpenyege van, mint a csókáké volt; most is olyan lapos fekete puha kalapja van, mint 50 esztendővel ezelőtt. De mégis, változott benne a bensőséges, kedves, szeretetreméltó és csupaszív jó lélek. Gyerekkorában, csendes, hallgatag, zárkózott fiú volt. Biro-ember volt, sokat látott, bizonyosan sokat is szenvedett. Imponált nekem a mély vallásos meggyőződése is. En magam, aki az atomok világát, az astrológiát, a biológiát, geológiát, meg a matezist és mindezek gyakorlati alkalmazását olvastam egész életemen át, igazán holdog voltam, hogy két egészen korlátlanul vallásos öreg barátom társaságában élvezhettem azt a szent nyugalmat, ami ennek a két integer lelkű ember egyéniségéből kiárad. Igazuk van: az anyag és az erő nagyon hideg.

A Te Deum alatt mi ketten a szentélyben foglaltunk helyet. A mise végén Krisztik barátunk maga is mélyen meghatva megáldott bennünket. Amikor mindkettőnket megcsókolt, sirt az egész templom, legalább is az asszonyok. Így mondták ezt nekem a templom hajójában a misét hallgató sok kedves uriaszony ismerősöm. Mi tagadás benne: bizony sűrűn hullóttak a mi könnyeink is. Aki nem hiszi, csinálja utánunk, menjen el 50 éves diáktalálkozóra a prémontreiekhez.

Két régi kedves mementőt is feljegyzek itt. Papp József volt iskolatársunk helyett, akiről nem tudtam, hogy hova lett, megjelent Papp Károly ügyvéd úr, közölvén, hogy bátyja Zalaun hunyt el, ahol a törvénytörvény bírja volt. Zsidek Sándorról pedig *Nerauból* küldött nekem egy kedves értesítést *Walaskievics* Rezső plébános úr, hogy a mi tótos beszédű Sándorunk a csanádi egyházmegye papja lett és Aracon, Torontónak a most Jugoszláviához tartozó részén halt meg 1932-ben. Fogadják a jóindulatú és kedves értesítésért mindketten magam és barátaim köszönetét.

A sekrestyéből aztán a prémontrei atyák fogadótermében gyülekeztünk. Itt is *Krisztik* köszöntötte a perjel urat, illetőleg az ő nevében az egész prémontrei rendet. Megemlékeztünk a régi Alma Mater egész egyeteméről, azokról is, akik már nincsenek itt, azokról is, akik nem jöhettek el és megköszöntük mind azt a sok erkölcsi és szellemi útravalót, amelyet a rend kiváló tagjai oltottak lelkünkbe. Dr Kovács Kandid perjel úr, igazán szívhez szóló és mélyenszántó, magasan szárnyaló vá-

iaszában feltámadt szemünk előtt a régi iskola és nagy meghatottsággal szorongattuk a nálunk sokkal fiatalabb tudós főpap kezét. Ezután egy kis reggelire látott bennünket szívesen a rend. Igazán sajnáltuk, hogy a jóféle papramorgót, legalább nekem, nem volt szabad kedvem szerinti bekebelezni.

Ezután mi, öreg fiuk, kivonultunk kocsin az olosighi temetőbe. Professzoraink sírjai két sírkertben fekszenek. A régiebb sírok a Hallerkápolna közelében, az újabb sírkert a temető ama részén van, ahol a püspökök sírjai fekszenek. A régiebbi sírok rendjén megkoszorúztuk *Várszély* Ármán igazgató, *Bolkai* Vilmos osz-lályfőnök, *Kékuss*, *Makróczy* és *Zboray* sírját, míg az újabb sírkertben *Kotunovics* Jakab, *Kertész* Miksa és dr *Károly* Irén sírját. Mind-egyik sírhelyen közepén egy koszorú, az egyes keresztelken pedig nagy csokor virág, fehér ró-zsákból és kék delfiniumokból, a prémontrei rend kék-fehér színeivel. Külön megdicsérem a *Székely* virágkertiészetet a virágdísz ízlés és szemet gyönyörködtető elkészítéséért.

A temetőből visszatérve, a prémontrei rendház udvarán *Kovács* perjel úr és *Borcsényi* főtisztelendő úr részvételével lefenyképez-tettük magunkat. Láttam már a képet. Nagy-szerűen sikerült. Csak az én kopasz fejem vész bele kissé a világos háttérbe. A fotografus mentegetőzik, hogy, sajnos, főmérnök urnak kissé ritka már a haja. En t. i. már borotvával fésűlködöm.

A baráti társaságot, amelyik az én házam-nál ebédelt, kérésre megtisztelte megjelené-sével a prémontrei perjel úr is. Ebédközben aztán sorra vettük a régi emlékeket. Lukács pl'd tudta, hogy a két Kohn, a Szipka és a Vil-mos, hála Istennek még mindkettő él Buda-pestben. Szípkát ezidőszerint *Kulesár* Ferenc-nek hívják. Nem hiába, hogy a Kohnok fejde-lmi vér, sokáig élnek, nem úgy, mint a köz-önséges am hórsz emberek. Avanti fiuk, bis hundertzwanzig! Ismét sok kedves szó, bará-társágos felköszöntők, meleg és szeretetteljes meg-emlékezés között gyorsan telt az idő. Nincs is melegebb téma, mint mikor az ifjúságot kér-jük, hogy jöjjön vissza egy szóra. Biztosítot-tuk is *Kovács* Kandid perjel urat, hogy soha-sem felejtjük azokat az éveket, melyeket a prémontreiek klasszikusan előkelő, nemes-írányu vezetése alatt az oradeai főgimnázium-ban eltöltöttünk. A rend élő tagjainak erőt, boldogságot, megelégedést kívántunk. Azok ne-mes szellemének pedig, akik a kék-fehér vi-rágok alatt nyugosznak, hálás köszönettel küld-jük szíveink legmelegebb, jóérezsű megemlé-kezéseit.

Meghalt Gilbert Keith Chesterton a világhírű katolikus író és filozófus

Vasárnap délelőtt 62 éves korában hirtelen meghalt az angol szellemi élet legérdekesebb egyénisége, az európai humanista műveltség egyik legragyogóbb elméje *harcosa*: Gilbert Keith Chesterton. Hatvankét esztendő volt a nagy író, akinek maró szatírával megírt cikkeit hétről-hétre olvashatta a világ az Illustrated London News többszázéves rovatában, a „The Book”-ban. Chesterton a katolikus szellemiség egyik legbátrabb és kétségtelenül egyik legtehetségesebb képviselője volt. A mai eszméramlatok, politikai divatok, barbár kultúraüldözések, irodalmi eltévelyedések zavaros kor-szakában a katolicizmust tartotta annak a leg-magasbbrendű szellemiségnek, mely az eszmék káoszában, a tűnőjövő, diadalmaskodó, majd el-muló szellemi divathóbortok között máig is min-den kérdésre feleletet ad, az emberiség minden erkölcsi és lelki problémáját meg tudja oldani. Ez a misztikus hajlamu nagy bölcselő, író, pub-licista az irasmodorában gunyos maróan szelle-mes, harciasan támadó volt. Cikkeiben és köny-veiben a legkeményebb harcot vívta Bernard Shaw-al, Rudyard Kipling-el, Oscar Wilde-el, akiket ő eretnekeknek tartott. Egyik legneveze-tesebb kötete, a „Heretics” nem más, mint mennydörgő vádirat e három nagy író ellen. Fe-lejthetetlenek azok az arcképek, amelyeket As-sisi Szent Ferencről, Dickensről és Robert Brown-ingről vetett papírra plasztikus stílusban. Az „Anglia bünei” és az „Orthodoxy” című könyvei-ben különösen harciasággal tűnik ki.

Chesterton Gilbert Keith, angol kato-likus regényíró és essayista 1874-ben Kensington-ban született. Festőnek készült, de utóbb Belloc barátjával együtt a „Daily News” és számos más napilap munkatársa lett. A búr háború után szel-lemesen és merészen támadta a brit imperializ-must. Harckészsége ellenfelei számával együtt növekedett és egyre szélesebb körre terjeszkedett ki. Convertita, de már nem-katolikus korában is rettegett előharcosa volt a katolikus igazságnak és félelmet nem ismerő ellenségé a hazug társadalmi és irodalmi eszméknek. Mesterien paradox stílusával, sokszor talán groteszk módon lepez le minden ostobaságot és képmutatást. Essayiben (Heretics 1905, Orthodoxy 1908, What's Wrong with the World 1910) a katolicizmus örök esz-ményeivel viszonyítja híres író társait (Kipling, Shaw, Wilde stb.) és kénytelen őket „eretnekek-nek” bélyegezni.

Egyéb essayi: „The everlasting man, St. Francis of Assisi stb. C. a paradoxia varázsvesz-szejjével megérinti a valóságot és romantikussá teszi azt. E tulajdonsága szülte híres „fantá-ziait”, rövid elbeszéléseit és detektívregényeit, amelyeknek azonban Conan Doyle hasonló mű-veihez kevés közül van. Csapongó képzelete ki-tágítja a regénytechnika határait, megváltoztatja fogalmait. Cselekménye minden, csak nem egysé-ges. Szinte öncél nála az elkalandozás a tárgy-tól. Ellenállhatatlan szuggesztív erővel, szinte filmeszerűen pörgeti le előttünk történeteit, me-lyekből, ha néha nagy ugrásokkal, ellentétrel-el-entétre haladva is, de mindig vaslogikával kö-vetkezik az igazság győzelme. Chesterton irt még lírai és elbeszélő költeményeket, bírálatokat és társadalomkritikai műveket és életrajzokat is. Több művét magyarra is lefordították.

Az országúton éjszakázott Angliában egy tengeri hajó

Londonból jelentik: Sűrű köd borult Sussex grófságra, amikor Mr. Albert Berry kerékpár-ján munkahelyére igyekezett Seaford tengerparti sétányán. A nagy köd miatt Berry óvatosan nyomkodta a pedált, amikor közvetlenül a feje fölött hirtelen hajósziréna bődült el. A derék an-gol újdíjében elvesztette uralmát a kerékpár fö-lött s belefordult az árokba. Sejtelve sem volt, hogy honnan jött a hang. A környéket jól is-merte, tudta, hogy nincs a közelben épület, amely hajószirénával lenne felszerelve. Eppen ezen gon-dolkozott az árokban, amikor a titokzatos sziréna ismét megszólalt. Berry összeszedte magát és to-vább ment. Alig kerékpározott néhány métert, határtalan meglepetésére óriási hajó bontakozott ki előtte a ködből. A hajó keresztben fe-küdt az országúton! Szirénája vadul üvöl-tött.

Ugyanekkor kisütött a nap a rejtély meg-oldódott. Az Ussuri szovjetgőzös ro-hant neki a nagy ködben a partnak és lendült ki az útra. Különös szerenese foly-tán a hajótestet a legkevésbé sem sérült meg. A szárazra vetődött hajót csakhamar óriási tömeg vette körül. Magasan fent a fedélzeten matrózok

álltak. Nevetve tekintettek le az országútra és mókáztak. Közben azonban a hajó rádiótávírásza lázasan küldte a segítséget kérő táviratokat, — de csak orosz nyelven. Ezalatt megjelent a sea-fordi rendőrség kiküldöttje is és felszólította a hajó parancsnokát, hogy azonnal intézkedjék a forgalmi akadály eltávolításáról, ha másképpen nem, kérjen segítséget a legközelebbi angol ten-gerészeti hivataltól.

— Nagyon drága mulatság lenne! — felelte mosolyogva a parancsnok, aki tudta, hogy a hajó levontatásáért fizetnie kellene. — Majd csak jön egy orosz hajó — mondotta —, amely államköl-tésén végzi el a mentést...

Szirénáztak tehát rendületlenül tovább, ne-hogy közüti szerencsétlenség történnék, amelyért már neki kellett volna kártérítést fizetnie. Orosz segítő hajó estig nem érkezett s az Ussuri az éjszakát is az országúton töltötte. Csak másnap jelent meg a kiküldött szovjetszállásos gőzös, amely felhasználva a dagályt, a másfélnapos pi-henő után szerencsésen visszavitte az Ussurit természetes elemébe, a tengerbe.

Uj könyv!

P. Trefán Leonárd:

Mosolygó tájak

A kiváló hitszónok és író művészi írásainak legújabb gyűjtemé-nye. Ara 50 lei és 15 lei portó.

Kapható könyvosztályunknál.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Hattól ötven egész évre 800 lelévre 400
negyedévre 210, egy hónapra 70 lei.
Magyarországon: Egész évre 50 P, fél évre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
Cíj szerkesztő: **dr Sulyok István**
Cíj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem ösztököljük meg és nem adjuk vissza.
Csakis válaszdíjgyűjtő magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Gyenge légáramlás, helyenként zápor és zivatar, a hőmérséklet nem változik.

A pápai nuncius bucsuztatása. Bucuresti. Saját tud. A Szent Mária Parda zárda dísztermében vasárnap este meleg ünnepségen részesítették **Valerio Valeri** pápai nunciust. Párizsba való távozása alkalmából. Az intézet kis növendekai román, német, francia és olasz nyelven bucsuztatták a távozó diplomatát, majd **Cisar** érsek mondott emelkedett hangú beszédet, méltatva **Valerio Valeri** érdemeit és rámutatva annak a munkának a nagy jelentőségére, amelyet a nuncius hároméves bucuresti tartózkodása alatt végzett. **Macavei** blaji kanonok a görög katolikusok nevében bucsuztatta el a nunciust, aki románul, franciául és németül válaszolt az elhangzott beszédekre. A nuncius tiszteletére szerdán a külügyminisztérium díszbenedek rendez. A nuncius e héten utazik el Bucurestiből.

Papválasztások Ciuc megyében. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Bálint Lajos ciucsumuleui prépost-főesperesnek, nyugdíjbavonulása előtt, utolsó hivatalos ténykedése volt: elnököl az utódját megválasztó egyháztanácsi közgyűlésen. A választáson a tizenhét pályázó közül legtöbb szavazatot kapott Gaál Tamás joseni esperes-tanfelügyelő, Dóczy Gábor és Páll Gyula plébánosok. Közülük a püspöki főhatóság nevezte ki a Szent Péter-egyházközség néven ismert ciucsumuleui plébánost.

Gheorgheni-ben. Szabó György apát-főesperes nyugalmabavonulása folytán a város tizezer katolikus lakossága László Ignác 38 éves mercurea-ciuci főgimnáziumi vallásnagyt választotta meg. László tanár a háborút, mint tiszt küzdötte végig és meg is sebesült. — 1923-ban szentelték pappá.

Gömbös magyar miniszterelnök augusztus elsején elfoglalja hivatalát. Budapestről jelentik: A Balatonfüreden betegségétől fölöttébb **Gömbös** miniszterelnök állapota annyira javult, hogy orvosai most már több mozgást engedélyeztek. A miniszterelnök e héten már elhagyja Balatonfüredet és nagytényi villájában tart utókorát. Előreláthatólag augusztus 1-én ismét elfoglalhatja hivatalát. Vasárnap fölkereste **Gömbös** miniszterelnököt **Albrecht** királyi herceg.

Kántorok hangversenye az idén Tusnadon lesz június 21-én délután 3 óra kezdettel. Akik részt akarnak venni a versenyen, szíveskedjenek jelentkezni Székely Endre kántorintónál. Este barátságos összejövetel lesz a birtokossági népközösségben. A társas vacsorán, ha valaki jelen akar lenni, szándékát jelente be Andor Géza plébánosnál. Reméljük, hogy a kántortanító urak, a főtisztelendő papság és a ciuci községek vezetői és működő emberei, megtisztelik jelenlétükkel fáradságos, de nemes vállalkozásunkat. Andor Géza plébános.

Franciaország még mindig nem tud fizetni Amerikának. Párizsból jelentik: A washingtoni francia ügyvivő jegyzékét nyújtotta át az amerikai kormánynak s ebben a francia kormány sajnálatát fejezi ki, hogy ezáltal sem tudja kifizetni adósságának esedékes részletét.

Pintér Jenő és György Lajos A magyar irodalom története

I. kötet.
Kapható: könyvosztályunknál
Ára 30 lei.

Meghalt Kaaly Nagy Árpád. Tg. Muresen meghalt Kaaly Nagy Árpád, volt főszolgabíró, caluseri (Mures megye) földbirtokos, 54 éves korában. Kaaly Nagy Árpádnak az impériumválasztás után is nagy szerepe volt a megye közéleti megmozdulásán. A Magyar Partnak megalakulása óta egyik vezető lelkes embere és az unitárius egyházakori felügyelő-gondnok volt. Kaaly Nagy Árpád már régebb óta súlyos szívbajban szenvedett. Ma délelőtt Targu Muresen az utcán hirtelen összeesett és anélkül, hogy magához tért volna, meghalt.

A romlott sonka megmérgezett 24 diákot. Varsóból jelentik: Lodzból 24 diák egy tanár vezetésével kirándulást tett Varsóba a város megtekintésére. A kirándulók egy sonka elfogyasztása után rosszul lettek. Tíz diákot és a kísérő tanárt válságos állapotban szállították kórházba.

Lovassági karddal jelent meg a község házában. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Bándi Imre amáseni gazdálkodónál foglalatot eszközölt a végrehajtó és a lefoglalt ingóságokat el is szállította. Bándi a foglalatkor nem volt otthon. Amikor este a mezőről hazatért és megtudta a butorok elszállítását, annyira dühbe gurult, hogy előkerített a padlásról egy nehéz lovassági kardot és azzal kereste fel Gondos jegyzőt és a községi bírót. Oruk előtt hadonászva fenyegetőzött és a kard védelme alatt hazaszállította a lefoglalt tárgyakat. A törvényszék most hatósági közegek elleni erőszakért háromnapos fogházra és ezer lei pénzbüntetésre ítélte.

10 napos konstantinápolyi társasutazásra

távíráti jelentkezésre egy néhány utast még elfogadunk. A jelentkezéssel egyidejűleg a részvételi díj Lei 4350 teljes egészében átutalandó.

Egyéni utlevél szükséges és az kiadóhivatalunkba legkésőbb június 20-ig juttatandó el. A 10 napos fekete-tengeri utazásban bennfoglaltatik:

1. Gyorsvonati jegy Oradeától Constantáig és vissza.
 2. Hajójegy Constantától Konstantinápolyig és vissza.
 3. Ellátás a hajón oda- és visszautazásnál.
 4. A szükséges vízumot.
 5. Konstantinápolyban elsőrangú szálloda és tartózkodás ellátással és szállodával.
 6. Constantán jövet és menet egy-egy napi a mamaiai európai strandra.
 7. Constantai tartózkodás alatt belépőjegyek.
 8. Látványosságok megtekintése Constantában és Konstantinápolyban.
 9. Állomástól ki- és beszállítások.
 10. Az összes borralvalókat és adókat.
- Pontos indulás Oradeáról június 25-én a délutáni gyorsal.

A Hitler ellenes prágai propaganda a vezér elleni merényletről terjeszt híreket. Budapestről jelentik: A „Reggeli Ujság” közli: A „Neues Wiener Journal” prágai tudósítója Ottó Strasserhez közelálló körökből arról értesült, hogy Julius Schreck, Hitler gépkocsivezetője, aki néhány hét elől halt meg, állítólag egy Hitler-elleni sikertelen merénylet áldozata lett. A lap híre szerint ismeretlen tettesek több lövést adtak le a vezér gépkocsijára, amelyet Hitler vezetett. A kancellár sértetlen maradt, de a gépkocsivezető súlyosan megsebesült. A „szenzációs” hírt egyedül a Neues Wiener Journal — és ennek nyomán a pesti lap — közölte, olyan forrásból, mint Ottó Strasser, aki tudvalevően most Hitlernek és uralmának legnagyobb ellensége és Prágából irányítja a Hitler-ellenes propagandát. A hírt tehát az alhírgyártó propagandának megfelelően, a legteltesebb fenntartással lehet csak fogadni.

Rohamosan szaporodik Moszkva lakossága. Moszkvából jelentik: A szovjetunió fővárosának lakossága az elmúlt öt esztendőben kerek egymillió lélekkel szaporodott s most 3,640.500 főnyi. A lakosság számának rendkívüli szaporodása a városigazgatást nagymértékben megnehezítette és a földalatti vasúthálózat kiépítésén kívül a városi adminisztráció átszervezését is halaszthatatlanul szükségesé tette. Moszkvát most huszonnégy új kerületre osztották és a város rendezésére tízezer tervet dolgoztak ki. A szaporodás nagyobbik része a munkásságra esik, ami kitűnik abból az adatból, hogy a moszkvai üzemekben dolgozó munkások száma öt év alatt 340 ezerről 600 ezerre emelkedett.

* Az arabört elcsúfító számos tisztatlanság, mint gyulladásoz pirosságok, pörseések és pattanások, amelyek elégtelen emésztés következtében támadnak, a természetadta „**Ferenc József**” keserűvíz használata által — reggelenként 1/2 pohárral — rövidesen eltűnnek. Az orvosok ajánlják.

Erősödik a katolikus sajtó. Kevesen hinnék, ha az adatok nem igazolnák, hogy legerősebb és leggazdagabb katolikus sajtója a szabadkőműves Franciaországnak van. Franciaországban 54 katolikus napilap, 200 hetilap, 2000 folyóirat és több, mint tízezer helyi jellegű egyházi lap jelenik meg. Különösen az ifjúsági sajtó és a katolikus intellektuális sajtója tört elő nagy erővel s növekvő példányszámmal az utóbbi években. Jellemző erre a katolikus munkásifjúság (I. C. O.) folyóirata, amely 1927-ben 300 példányszámmal indult s ma százezer előfizetője van. A lengyel katolikus sajtótermékek száma 250, amely összesen négymillió példányban jelenik meg. A katolikus sajtó éledésének jele **Bulgáriában**, hogy a bolgár katolikus lelkesek sajtóirodát nyitottak Szófiában. A szervezet célja, hogy a bolgár sajtót katolikus szempontból informálja, szemmel tartsa a sajtó magatartását és hogy anyaggal lással el az „Istina” című hitvédelmi jellegű katolikus hetilapot. A katolikus világsajtó legérdekesebb eseménye egy hír, amely arról számol be, hogy ez év március 1-én jelent meg **ötvenedik száma** a „**Tabiet**” című angol katolikus hetilapnak, amelyet 1840-ben alapítottak.

Életfogytiglani kényszermunkára ítélték az elvetemült nevét gyereket. Tg. Săcuş. Saját tud. Még a múlt év novemberében történt, hogy a Comandani faterlepen bészállis kegyetlenséggel meggyilkolták Kis Antal erdőpásztor feleségét. A gyanyu Okos András fiatal legényre terelődött, aki kicsi gyermekkorra óta, mint nevét gyermek élvezte a kis család jóságát. Okos azt hangoztatta, hogy a gyilkosságra Bálint Ferenc bujtotta fel s így Bálintot is letartóztatták. A Sft. Gheorghai törvényszék Okos Andrást életfogytiglani kényszermunkára ítélte, viszont Bálint Ferencet jogerősen felmentették.

A sertésvész miatt Timişoaráról tilos a sertéskivitel. Saját tud. Miután a város területén hét esetben sertésvész állapítottak meg, a hatóságok a városból való sertéskivittel beszüntették. A környéken, ahol a sertésveszt megállapították, minden sertést beoltották.

Öngyilkos lett egy erdőben az oradeai gyilkos Socolan. Jelentették, hogy Socolan József 58 éves házmester-cipész, agyonverte a nála lakó Tar Sándor 27 éves cipészegedet. Hogy verekedés közben vagy alvó állapotban támadta meg Tart egy rövid doronggal Sokolán, nem derült ki, mert a gyilkos megszökött s a Félix-fürdői erdőből levelet küldött a feleségéhez, hogy ő is öngyilkos lesz. Heteken át keresték, míg végre két fürdői rendőrszolgálat a Felix és az Episcopesti fürdők közelében a háieui erdő sűrűjében rátaláltak Sokolánnak már ozsladozó és a fergektől, legyeketől ellepött hullájára. A faág, amelyre cukorspárgával felakasztotta magát, le-tört alatta s a hulla a földön feküdt. A hatósági orvos szerint a hulla nyolcnapos. Egy pár kaptafa miatt vészett össze a két férfi s ez okozta eredetileg mindkettő tragikus halálát.

Megjelent az új közigazgatási törvény teljes magyar fordítása. A múlt héten hagyta el a sajtót a pár hónappal ezelőtt életbelépett új közigazgatási törvénynek az összes új adók és illetékek táblázatát is magában foglaló teljes magyar fordítása. Dr Kiss Endre ügyvéd, a Magyar Párt satumarei tagozata jogügyi szakosztályának elnöke ültette át magyar nyelvre a törvényt, amelynek magyar nyelven megjelenését már az ország egész kisebbségi polgársága türelmetlenül várta. Erthető ez az érdeklődés, hiszen az új törvény az egész közigazgatási és pénzügyi rendszert új alapokra fektette s nincs olyan adófizető polgára az országnak, akit rendelkezései közelről ne érdekelnének. Ennek dacára, miután eddig magyar fordítás nem volt, a kisebbségi polgárok nem is ellenőrizhették, hogy az új törvény szerint mik a jogaik és kötelességeik és hogy a hatóságok intézkedései az új törvényre hivatkozással eszközölt megterhelések mennyiben gyökereznek a törvényben. De szolgáltatott tesz a fordítás a románul tudó kisebbségeknek is, akik a törvény bonyolult rendelkezéseit anyanyelvükön könnyebben és jobban értik meg. A tetszetős kiállítás, terjedelmes könyv bolti ára 50 lei. Könyvtári forgalomba csak a nagy városokban s ott is korlátozott példányszámban kerül. Vidékiek a bérmentes postai szállítással együtt 60 leit küldjenek be a fordító dr Kiss Endre ügyvéd címére (Satu-Mara, Piata Bratianu 3.) s ez esetben a könyvet nyomban megkapják. A megrendeléseket célszerű azonnal eszközölni, mert a könyv közérdekű voltára tekintettel valószínűleg rövid idő alatt elfogy.

Roska Mártont az egyetemi rektor felfüggesztette állásából. Clujról jelentik: A „Patria” értesítése szerint a clujai hadbíró-ság értesítette az egyetem rektorát, hogy Roska Márton, a hírneves régész és egyetemi tanár ellen a Mironescu törvény tizenegyedik szakasza alapján, mivel magyarországi, revisionista jellegű kiadványokba dolgozott, megindította az eljárást. A közlés alapján Stefanescu Goanga 1936. június 11-i 1639. számú döntésével Roska Mártont felfüggesztette egyetemi állásából és illetményei kiutalását megszüntette. Roska dr kijelentette a hozzá fordult újságíróknak, hogy amíg felesleges hatóságával nem tárgyal, nem tartja helyesnek az ügyről nyilatkozni.

* **Érdekes ásatások Olaszországban.** A Mussolini által feltárt ókori városok piacain hatalmas oszlopokat találtak, amelyekre apró cseréptáblákat függesztettek ki az ókori kereskedők. Néhány ilyen cseréptábláról megállapították a tudósok, hogy azon elsősorban falumi bort, szicíliai mézet, szíriai datolyát és sok minden mást ajánlottak a római polgártársaknak. Ezek az oszlopok voltak a hirdetőoszlopok ősei és a cseréptáblák voltak az első plakátok. Ez is bizonyítja, hogy a reklám már az ókorban is fontos volt. Hogy ma milyen fontos, erről számol be a „Reklámélet” legújabb száma, amely rengeteg pompás cikket, mélynyomású mellékletet, kártyát és tippróvatot hoz. Szerkeszti: Balogh Sándor. Előfizetési ára egy évre 400 lei. Kiadóhivatal: Budapest, V., Lipót körút 9.

Junius 30-án lesz a cluj református püspökválasztás. Clujról jelentik: A rektorátus az új püspökválasztás megkezdésére kibocsátotta a meghívókat az egyházközségek képviselőkhöz. Az egyházközségek rendkívüli közgyűlése június 30-án, kedden délelőtt tíz órakor kezdődik. A szavazásra jogosult egyházközségek képviselői száma körülbelül 210-re tehető. Ezek fogják megválasztani a Maklai Sándor helyére az új református püspököt. A szétküldött meghívókat Vársárhelyi János püspök helyettes és gróf Teleki Artur egyházközségi főgondnok irták alá.

Furfangos család a vasuti kocsiában. Targu-Mures. Saját tud. Fondorlatos vasuti lopás áldozata lett Gábor Sándor turdamegyei jómódú gazdálkodó, aki zsebében 18 ezer leivel a targumuresi országos vásárra jött. A vasuti kocsiában három fiatal férfi fogta körül a gazdálkodót s beszédbe elegyedtek vele. Megkérdezték tőle, hogy ki a községi bíró falujában. Majd az egyik felkiáltott: — Hisz ennek a községi bírónak ezer leijel tartozom! Majd megkérték Gábort, lenne szives átadni neki az ezer leit, amit borítékban át is nyújtottak neki. Az „adós” azonban nem bízott a Gábor gazda emlékezőtehetségében, ezért arra kérte, tegye a saját pénzét is a borítékba. Gábor gyanútlanul át is adta a nála levő tizennyolcezer leit, hogy azt is a borítékba helyezze az „adós”, aki ravaszul kicserélte a borítékot és egy hasonlót nyújtott át a gazdának, amelyben bankjegynagyságu újságpapírok voltak. A becsapott gazda nem is vette volna észre a dolgot, ha véletlenül az állomás előtt nem lép be a jegyellenőr, aki kérte a jegyeket. Gábor keresni kezdte jegyét a pénzes borítékban, mert a jegyét is átadta pénzével együtt s ekkor rájött a csalásra. Az utasok segítségével sikerült elfogni a három vasuti gazembert s átadták a rendőrségnek. Mindhárom utazó vasuti zsebmetszők, Bogdanov László, Zaharászki Mihály és Ciupan Alexa, akik már többször voltak büntetve.

Ciano olasz külügyminiszter, Mussolini veje, Ciano Gateazzo gróf eddigi propagandaminiszteri tárcáját felcserélte a külügyminiszteri tárcával.

Halálozás. Timișoarná Winkler Hermann volt bankigazgató hunyt el hetvenhat éves korában. Régi timișoarai polgári család sarja volt, aki úgy a pénzügyi, mint a városi életben nagy szerepet játszott. Özvegye, szül. Schick Erzsébet és fia, Winkler Ferenc dr gyászolják.

Egy volt bankigazgató váltót hamisított Albrecht főherceg nevére. Budapestről jelentik: Albrecht királyi herceg nevére váltót hamisított Budaházy Zoltán, a Siómenti Bank és Takarékpénztár volt igazgatója. A rendőrség letartóztatta, ahol elmondotta, hogy összesen 10 ezer 200 pengő értékű váltót hamisított Albrecht főherceg nevére. Ez azért ment könnyen, mert bankja üzleti összeköttetésben állt a főhercegi uradalommal és különböző okmányok kerültek a kezébe a főherceg aláírásával. Két év előtt gépkocsijelű szerencsétlenség miatt súlyos koponyatörést szenvedett s idegrendszere megromlott. Ezért állásából elbocsátották s minthogy más uton nem tudott pénzhez jutni, így fordult ehhez a kereseti módhoz.

Ledöntötték a Dollfuss emlékére felállított fakeresztet. Bécsből jelentik: A tiroli Ötzstahl Alpokban a Terner-csúcson, ahol Piccard léggömbje leszállt, nemrégiben Dollfuss kancellár emlékére hatalmas fakeresztet állítottak fel. Szombatira virradó éjjel a fakeresztet ismeretlen tettesek lefűrészelték és letaszították a völgybe. A rendőrség felleveése szerint az emlékművet szélsőjobboldali elemek távolították el. Több egyént letartóztattak.

Az iskolánövérk hét hold földje. Timișoara. Saját tud. A Miasszonyunkról nevezett iskolánövérknek Zentanou közelében fekvő földbirtokát annakidején parasztnak felosztották. Mivel a rend ott nagyarányú mintagazdaságot tartott fenn, természetesen azon igyekezett, hogy a kiszájtított földkeblől amennyit lehet, visszavásároljon, ami nagyjában sikerült. Az iskolánövérk földjeiből egy Viluga Nicolae nevű s az Okiráltságból való ember is kapott hét holdat s a földet, amelyeket tizenkétezer leiert megkapott, kétszázötven leiert eladta az iskolánövérknek. A jó boltot jobbal akarta tétetni és kívánságára a kintári ügyész pert indított az iskolánövérk ellen a Vilugával történt vételi szerződés megsemmisítésére azzal, hogy a kiszájtásból származó földet csakis parasztnak és fizikai személyek által vásárolhatók meg. A perben már hoztak is döntést, amely a szerződés megsemmisítését rendelte el, de a kétszázötven leiert vételéről nem intézkedett. Az iskolánövérket Gábriel József dr, osztrák konzul, egyházmegyei ügyész képviselte. A fellebbezési tárgyaláson beigazolást nyert, hogy az iskolánövérk is foglalkoznak földműveléssel, amit már a mintagazdaságuk is bizonyít. Erre a minisztérium képviselője visszavonta a keresetét. Viluga azonban most már a saját személyében indította meg a pert. Kérte a szerződés megsemmisítését azzal, hogy annak ellenére is hagyják meg neki a kapott vételárát: ez ugyanis, ugymond, azért maradna nála, mivel a növérk 1930 óta — amikor a vétel történt — a hét holdat használták. Gábriel dr kimutatta, hogy a szerződés kötése idején fennálló törvényes intézkedések szerint öt éven belül indítható meg ilyen per, azóta a törvény három évre szállította le a terminust. Viluga a maga keresetét a terminuson túl indította meg. A törvényes ezt az álláspontot elfogadva, az ügyet elévültnek minősítette és a kereset elutasította.

Jugoszlávia címzetes moszkvai ügyvivője szöveget és ezüstneműt csempészett be az országba. Belgrádból jelentik: Diplomáciai körökből kiinduló óriási csempészési botrány pattant ki Belgrádban. Az eset középpontjában Bodi Sándor címzetes moszkvai jugoszláv ügyvivő áll. Az ügyvivő felhasználta diplomáciai összeköttetéseit és hihetetlen mennyiségű szöveget és ezüstneműt csempészett az országba. Mikor kiderült, hogy a csempészés főbűnöse a külügyminisztériumnak ez a magasrangú főtitkárja, azonnal megindították a vizsgálatot. Bodi beismerő vallomást tett, majd külföldre menekült. Az ügybe belekeveredett a belgrádi spanyol követség is. Toryhon belgrádi spanyol követet azonnal visszahívták Madridba. Novakovic külügyminisztériumi protokollfőnököt felmentették állásától, mert a behozatali engedélyek kiadása körül nem járt el kellő óvatossággal. A megszókött követ két büntetését letartóztatták.

Beszélő spórkasszák. Newyorkból jelentik: A nagy amerikai áruházakban, mint új szenzációt árusítják most a beszélő takarékperselyeket. Ha bedobnak egy pénzdarábot, a persely így szól: „Hálás köszönet, ne feledkezzék meg rólam”. Minél nagyobb az adomány, annál többször ismétli a persely a köszönetet. A titok megfejtése egy kis gramofonlemez, amely a spórkassza aljában van elhelyezve és amely a pénzdaráb sulya szerint gyorsabban vagy lassabban forog. Azt remélik, hogy az efajta persely elterjedésével sikerül a takarékoságot népszerűsíteni.

* **Influenza,** spanyoljárvány, torokgyulladás, az orr és garat elnyálkásodása, a mandolák megbetegedése, valamint izületi bajok vagy tudócsucshurut esetén gondoskodjék arról, hogy gyomra és belej a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által gyakran salaposan kitisztítsanak. Közkórházak főorvosai megállapították, hogy a Ferenc József viz lázzal járó fertőző betegségeknél is nagy szolgálatot tesz a szenvedő emberiségnek. Az orvosok ajánlják.

A kutyáját fürdette — belefutott a Begába. Timișoara. Saját tud. Candea Gyula hatvanhárom éves, második kerületbeli kocsmáros vasárnap délután kiment a Begához, hogy a kutyáját megfürdesse. Megusztatta a kutyát, az állat azonban gazdája ismételt hívására sem jött ki a vízből Candea ekkor a parti lépcsőknél lement a víz színéig, hogy megfogja a kutyát. Hirtelen elszedült és beleesett a vízbe. Járókelők hamarosan kihúzták ugyan, de már halott volt. Belefutott a vízbe, mielőtt még kifogták volna.

Kilenc méter magasról lezuhant egy artista. Tg.-Săuceș. Saját tud. Sîtu-Gheorgheni napok óta előadásokat tart egy vándor cirkusz. A cirkusz műsorának legizgalmasabb száma Bodnár Miklós légtornász mutatványa volt, amelynek most szomorú vége szakadt. A kilenc méteres magasságból lengő trapézról Bodnár olyan szerencsétlenül zuhant alá, hogy öt bordája törött be és súlyos belső sérüléseket is szenvedett. Állapota életveszélyes.

Felgyújtotta a villám a zsuptetős házat. Tasnad. Saját tud. Sacason községben a villám belesapott Bata Gábor házába s a zsuptető pillanatok alatt lángba borult. A háza és a padlónon elégett a gazda összes terménye és még hét gazdának disznóháza, szalonnája, zsírja, amit azért helyeztek ide, mert a zsuptető alatt jobban elállnak. A ház nem volt biztosítva.

Szélhámós egy dohánytőzsdében. Timișoara. Saját tud. Szombaton este Páll László negyedik kerületi dohánytőzsdéjében megjelent egy ember, aki négy levelezőlapot kért, román nyelven. Páll Lászlóné átadta a levelezőlapokat, a „vevő” pedig ezresbankot tett le. A trafikosné átvette a bankot és kezdte kiszámolni a visszajáró pénzt.

— Kérem csak vissza a bankjegyet — mondotta az ember — rájöttem, hogy van nálam eleget aprópénz is.

Visszakapta az ezrest és Pállné pedig két vevőt szolgált ki. Amikor megint magukra maradtak, az ember kívánta, hogy már adja vissza neki az ezresből neki járó pénzt.

— Hiszen visszavette a bankjegyet — mondotta az asszony.

— Csak számoljon ki! — kívánta az ember. Pállné látta, hogy csakis szélhámossal lehet dolga, aki új trükkel akarja becsapni. Erélyesen fellépett, mire a közben érkező vevők, meg az utcán a járókelők is figyelmessé lettek a dologra. Egyszeriben olyan embergyűrű állt a kijáratot, hogy az ember, aki most már, ugylátszik, a legszívesebben kerekelt oldott volna. Képtelen volt ellállni. Közben némelyek rendőrért szaladtak s a szélhámóst letartóztatták. A rendőrség megindította a nyomozást és hír szerint megállapította, hogy tényleg ismert szélhámósról van szó.

Onnek is szüksége van arra, hogy tökéletesen megtanulja a német nyelvet! Játszva és a legrövidebb idő alatt tökéletesen megtanul németül!

most már III. kiadásában megjelent

Tanuljunk könnyen gyorsan németül

című, magántanulásra kiválóan alkalmas nyelvkönyvből, amelyet

Dr Ernst Häckel tanár,

a Pázmány Péter Tud. Egyetem előadója, a báró Eötvös Coll. tanára irt. Ha valóban rövid idő alatt könnyen, szinte játszva akarja megtanulni az On számára nélkülözhetetlen német nyelvet, úgy azonnal vásárolja meg e művet, amelynek bővített, szójegyzékkel és a feladványok megfejtésével kiegészített

III. kiadása most jelent meg!

Ez a magántanulásra kiválóan alkalmas német nyelvtan néhány hónap alatt érte el harmadik kiadását!

A NÉMET NYELV ISMERETE MA MÁR MINDENKI SZÁMÁRA LÉTERDEKI

Ára füzve 200 lei és 10 lei portó.

Kapható: KÖNYVOSZTALYUNKAL.

SPORT

Kéthetes tanulmányi kirándulás az ország legszebb vadregényes tájaira

Autóval a Déli-Carpați-ok és az Al-Duna vidékére

Az A. S. O. turista szakosztálya július 11—24. között kéthetes tanulmányi kirándulást rendez, mely alkalommal felkeresik a Déli-Kárpátok oányavárosait és a Banatnak nevezetes helyeit, szép és híres fűrdőhelyeit, valamint a természeti szépségekben bővelkedő Alduna vadregényes tájait. **Indulás:** 1936 július 11. (szombat) reggel pontosan 6 órakor, visszaérkezés 24-én este 8 órakor. At út tehát kerék 2 hétig, azaz 14 napig tart. **Részvételi díj 1200 lei,** amelyben benne vannak az autóköltségek, a mindenkori szállásköltségek és a látványosságok megtekintésénél fizetendő porravalók is. A résztvevőknek tehát csak élelmezésükről kell gondoskodniuk. A részvételi díjat jelentkezéskor teljes egészében le kell fizetni. Jelentkezést részvételi díj lefizetése nélkül csak kivételes esetekben vesszünk figyelembe. Jelentkezés határidő június 15-től július 5-ig bezárólag. Az útra jelentkezni lehet Nagy Sándor illatszertárban Oradea, Regina Maria-téren, ahol részletes felvilágosítással is szolgálnak. Idegen város- vagy falubeliek leveleit a következő címre kérjük: A. S. O. (NSE) turista sz. o. Oradea, Str. Coșbuc No. 1. Komoly érdeklődőknek a rendezőség díjmentesen megküldi az útitérképet és a részletes felvilágosításokkal szolgáló prospektust.

Július 11. (Szombat): Oradea—Déva (183 km). Indulás reggel fél 6 órakor az Astoria-szálloda elől. (Str. Coșbuc No. 1.) Beiușon keresztül Vascon vagyunk 9 óra 30 perckor. Reggeli. Indulás 10 óra 30 perckor. Erkezés Brádra 14 órakor. Ebéd, utána az aranybánya megtekintése, majd indulás 17 órakor. Erkezés Dévára 19 órakor. Szállás.

Július 12. (Vasárnap): Deva—Petroșani (105 km). Reggeli órákban mise és istentisztelet-hallgatás, majd Déva város (Bethlen Gábotól származó Magna Curia, XVIII. századbeli kertilápcsa, kandalló, stb.) és a 371 m magas hegyen levő dák eredetű vár megtekintése. Indulás 11 órakor Simerián keresztül, érkezés Kalán fűrdőre 12 óra 30 perckor. Ebéd és a fűrdő megtekintése. Tovább indulás 14 óra 30 perckor. Hunedoarara érkezés 15 órakor. A város és a vár megtekintése, majd 18 órakor indulás Hațegen keresztül Petroșaniba, ahová 21 órakor érkezünk. Szállás.

Július 13. (Hétfő): Egésznapos kirándulás a Surlára, amelyen 2000 m magasságban turistamenedékház és egy gyönyörű tengerszem van, (vize kissé hideg, fürödni és tutajozni lehet benne), indulás iparvasúton 5 órakor, majd 7 órakor gyalog megyünk tovább a csúcra, érkezés 11 órakor, visszatérés Petroșaniba 21 órakor. Szállás. (Aki a nehéz túrán nem óhajtanak résztvenni, a rendezőség külön programról gondoskodik).

Július 14. (Kedd): Petroșani—Tg.-Jiu (114 km). A reggeli órákban a város, majd Európa egyik legmodernebb brikett gyárának és a közszén bányájának megtekintése. 14 óra 30 perckor indulás Lupeni-ből a Surduci szoros és a Jiu völgyén keresztül Tg.-Jiura. Erkezés 20 órakor. Szállás.

Július 15. (Szerda): Tg.-Jiu—Orșova (104 km). Indulás 5 órakor. Erkezés Florești-re 7 órakor. Reggeli. Tovább indulás 8 órakor. Erkezés Turnu-Severinbe 9 óra 30 perckor. A város és a Traján hídjának megtekintése. Indulás 12 órakor a Vaskapu-szoroson keresztül (1 óras ebédszünettel). Erkezés Orșovára 14 óra 30 perckor, csomagok lepakolása és indulás Ada-Kaleh szigetére. Délután a sziget és nevezetességeinek megtekintése, este 20 órakor visszatérés Orșovára. Szállás.

Július 16. (Csütörtök): Orșova—Băile Herculana—Orșova (45 km). Egésznapos kirándulás a Domogledre. Indulás hajnali 4 óra 45 perckor. A fehérkereszt csúcson reggeli, majd a Domogled I-en keresztül a déli órákban érkezünk a Domogled II. csúcsra. Ebéd és pihenő. Visszaérkezés az esti órákban Băile Herculana-ra, ahonnan ismét autón megyünk vissza szállóhelyünkre, Orșovára. (Aki a nehéz túrán nem vesznek részt, azok Băile Herculana-n tölthetik a napot.)

Július 17. (Péntek): Orșova—Mehádia—Băile Herculana—Orșova (50 km). Indulás reggel 9 órakor. Erkezés Mehádiára 9 óra 45 perckor. A fűrdőtelep megtekintése, majd 12 órakor indulás Băile Herculana-ra, ahol megebédelünk. Délután sétakirándulás a Herkules-forráshoz, a Rabló-barlanghoz és a Hétforráshoz. Este visszaérkezés az autón Orșovára, ahol megszállunk.

Július 18. (Szombat): Orșova—Moldova (97 km). Indulás reggel 7 órakor. Uj-Ogradena-sziget után megtekintjük a szerb parton látható Trajan-táblát, majd a festői szépségű Kazán-szorosba érünk. Megnézzük a Veteráni-barlangot, a Széchenyi-emléktáblát, a Denevér-barlangot és a Tri Kule-romot. Swincán megtekintjük a fetelepet és a hajóállomást, majd a Bivoli-sziklát. Kozlara érkezés 14 órakor, ahol ebéd és kirándulás iparvasúttal a pazar szépségű Szirinyavölgybe. Tovább indulás Kozláról 18 órakor, Drenkova és Lyubkova után megtekintjük a Baross-emléktáblát, a László-várrmot, a Babagály-követ és a szerb parton levő Galambóc-várat. Moldovára érkezés 21 órakor. Szállás.

Július 19. (Vasárnap): Moldova—Buziaș—Moldova (54 km). Délután mise és istentisztelet-hallgatás. Moldova megtekintése, csolnak-kirándulás Moldova szigetére. Ebéd. Délután hajókirándulás Buziașra, ahol az autó vár bennünket. (Aki nem akar hajón utazni az tehát autón is mehet. (Visszaindulás Buziașról Moldovára az esti órákban. Szállás Moldován.)

Július 20. (Hétfő): Moldova—Reșița (111 km). Indulás Moldováról reggel 6 órakor. Erkezés Craviciára 8 óra 15 perckor. Reggeli. Tovább indulás 9 órakor Merila-völgy klimatikus gyógyhelyre, mely 704 m magasságban gyönyörű fenyvesek között fekszik. A gyógyhely megtekintése. Ebéd. Indulás 14 óra 30 perckor. Erkezés Aninára 15 órakor. A bányák megtekintése. Tovább indulás 18 órakor. Erkezés Reșițára 20 órakor. Szállás.

Július 21. (Kedd): Reșița—Lugoj (92 km). Délután a reșițai bánya és a gépgyár megtekintése, majd ebéd. Indulás 14 órakor. Erkezés Caransebeșre 15 órakor. Tovább indulás 18 órakor. Erkezés Lugojra 20 órakor. Szállás.

Július 22. (Szerda): Lugoj—Timișoara (60 km). Reggeli órákban a város megtekintése. Indulás 10 órakor. Erkezés Buziaș-fűrdőre 11 órakor. A fűrdőhely megtekintése, majd ebéd. Tovább indulás 13 óra 30 perckor. Erkezés Timișoarara 14 óra 30 perckor. Délután a város nevezetességeinek

megtekintése. Szállás.

Július 23. (Csütörtök): Timișoara—Arad (82 km). Indulás reggel 9 órakor. Erkezés Radnára 11 órakor, a városka megtekintése 12 órakor (az apostolok órája). Ebéd. Indulás Lipovára 13 óra 30 perckor. A fűrdőhely megtekintése, kirándulás a Solymosi váromhoz. Indulás Lipováról 18 órakor. Erkezés Aradra 19 óra 30 perckor. Szállás.

Július 24. (Péntek): Arad—Oradea (110 km). Délután a város megtekintése és fürdés a Maros-strandon. Délután 14 órakor indulás. Menyháza-fűrdő és Salonta érintésével érkezés Oradeára 20 órakor.

Tudnivalók.

A kiírt hirdetéssel együtt szükségesnek tartjuk, az út sikere érdekében a résztvevőkkel a következőket közölni:

1. A kiránduláson mindenki köteles a vezető utasításait követni. Önkényű lemaradásokra vagy más irányba kószalásokra nem várunk, a kiírt útiterven csak a vezetőnek van joga változtatni.

2. A legteljesebb mértékben gondoskodunk azokról, akik fáradtság, vagy netalán betegség, baleset miatt a társaságot nem követhetik. Ezeknek a támogatására minden résztvevő köteles.

3. A vezető a kirándulás zavartalan és kellemes lefolytása érdekében, a legnagyobb figyelmet követheti a résztvevőtől, de viszont a legnagyobb előzékenységgel áll mindenki rendelkezésére és a résztvevők a legteljesebb bizalommal fordulhatnak hozzá. Kézigyógyszertár a vezetőnél van, melyet a résztvevők, a netaláni szükség esetén, ingyen vehetnek igénybe.

4. Utunk 14 napig tart, erre az időre tehát mindenkinek megfelelő ruházatról kell gondoskodni. Két egésznapos nehéz túra is van a programba felvéve (lásd: július 13 Surla, július 16 Domogled II.), az ezen résztvenni óhajtok magasszárú cipőt vagy bakancsot hozzanak magukkal. A többi alkalmakra megfelelő, sőt legtöbbször kényelmesebb egy erős félcipő. Férfiaknál éppen úgy, mint hölgyeknél ajánlatos egy térdnadrág, meleg pulover és egy vízhatlan kabát. Meleg pokrócot és kispárnát mindenki hozzon magával. Mivel nagyobb városokban és fűrdőhelyeken töltjük az estéket, hölgyeknek ajánlatos egy-két könnyebb nyári ruhát magukkal hozni. Törülközőről, szappanról, fogkeféről, borotválkozó készületekről és ivóvíz számára kulacs és pohárról se feledkezzenek meg. Holmiját mindenki lehetőleg hátizsákban hozza.

5. Élelmezésről utunk során mindenki maga gondoskodik. Tekintve a nagy meleget, könnyen romló holmit nem ajánlatos hozni, élelmet az egyes városokban ugyanannyiért meg lehet venni, gondolva tehát kiadásokra, mindenki az igényel kielégítésére megfelelő pénzt hozzon magával.

Oradea, 1936 június 15.

Kovács Ernő s. k.

Bach Sándor s. k.
sz. o. vezető.

A magyar bajnokcsapat kétnapos bucuresti vendégszereplése

Szombaton a Juventus csapatát gyönyörű iskolajáték után 8:2 (5:0) arányban győzte le. — Vasárnap a megerősített CFR-től 2:0 (1:0) arányban vereséget szenvedett a fáradian mozgó Hungaria

Nemzetközi mérkőzés, bíró Ceaușanu. A CAO játékosok, valamint Zăinescu és Vogelleg megerősített CFR csapata megerősemet győzelmet aratott a magyar profi bajnokságon. Tizenöt ezer főnyi hatalmas közönség előtt folyt le a mindvégig hatalmas tempójú, nagyon szép mérkőzés, amelyre a csapatok a következőképpen állottak fel:

CFR: David — Vogel, Rosculeț — Vintila, Juhász, Ciudean — Georgheșcu, Zăinescu, Raffinszky, Bodola, Barbu II.

Hungaria: Szabó — Mándy, Bíró — Kiss, Turay, Dudás — Sass, Müller, Kardos, Cseh, Titkos.

Megjelent a háborus egények legújabb remeke.

P. Ma kó Marcell O. F. M.

Szibérián át a kolostorig

195 oldalas könyv. Első oldalától az utolsóig lebilincselően érdekes.

Ara 60 lei és 10 lei portó

Kapható könyvosztályunknál

Hungaria főlénygel indul a játék. A 6-ik percben Titkos beadását Müller lövi, de David ment. Majd a CFR kitűnő jobbszárnyán fut veszedelmes támadás és most Szabó mutat be parádés védést. A CFR lassan lábra kap és főlénybe is kerül. Barbu beadásából Zăinescu lövése zúg el alig a lécc mellett, ezután ismét a balszárny húz el Mándy mellett. A 36. percben végre siker koronázza a CFR állandósult támadását. Juhász kiteszi Gheorghescut, aki átad Zăinescunak. Passza Bodolához száll, aki a jól futó Raffinszky elé talál és felsőszarkos bombája hálót ér. (1:0). Gól után is frontban marad a CFR.

A második félidőben tizenöt perccel kezdül játszik a Hungaria nagy főlényben, de David nagy formában véd és ment egészen reménytelen helyzeteket. Titkos, majd Cseh hagynak ki jó gólszerző alkalmakat, a 17. percben Sass átverészi magát a védelmen, egyedül fut el és futtából küldött lövege tíz méterről is David szákmánya. Szünni nem akaró taps jutalmazza a kapus bravurját. A 22-ik percben esik a második gól. Vogel hosszú felszabadító rugással küldi Vintilához a labdát. Vintila Raffinszkyhoz játszik, aki szökéti Barbut és az alacsonyán sítívő lövést Szabó nem védheti. (2:0). A győzelemben oroszlan-rész illeti meg Davidot. Egyébként a csapat minden tagja tudása legjavát adta és így a nagynevű ellenfél felett aratott győzelme me-

Érdemelt. Az értékes győzelem mielőtt kelti fel a nyugati országok sporttársadalmának figyelmét országunk labdarugó sportja iránt. A Hungaria farsági csapat benyomását követte, ami a szombati mérkőzés után érhető is.

Hungaria—Juventus 3:2 (5:0). Szombaton játszott mérkőzés, amelyen a magyar bajnokcsapat remek játékot mutatott be.

Középeurópai Kupa selejtezői:

Torino—Bern 7:1 (2:0). (Torino.) Torino játszi könnyedséggel győzött 7:1 arányban. A csapat nem is erőltette meg magát. Játékán egyáltalán nem látszott meg az, hogy csütörtökön már az olasz kupa döntőjét is végigküzdötte.

Phöbus—Young Fellows 6:2 (1:0). Budapest, Berlin-utca, 4000 néző. Játékvezető: Bizik, (Csehszlovákia). Góllövők: Turay 2, Solti 2, (az egyiket 11-esből), P. Szabó, Béky, illetve Frigerio és Fogel. Mérsékelt nivójú játék, a Young Fellows a bekapott gól után feladta a küzdelmet és csak becsületből harcolt. A gólok közül hat darab az utolsó negyedórán esett.

Grasshoppers—Austria 1:1 (1:0). Zürich. Az Austriát majdnem meglepetés érte Zürichben. A Grasshoppers a mérkőzés legnagyobb részében egy góllal vezetett a bécsiek ellen s ha még egy gólt tudott volna rugni, akkor ki tudta volna egyenlíteni az Austria Bécsben szerzett előnyét.

Laussane—Zsidenice 2:1 (1:0). Bern. A Lausanne, Svájc bajnoka kitett magáért. Egyedül tudott győzelmet aratni a KK-ba került svájci csapatok közül.

Belföldi sporteredmények

Nemzeti Bajnokság:

Arad: AMTE—Unirea Tricolor 3:1 (2:1). A jobb csatársorral rendelkező hazai csapat biztosan győzött s megszilárdította a bajnokságban második helyét. Góllövők: Kukola (2), Göttrön, illetve Nicoltescu.

Cluj: Victoria—Glória 2:1 (1:0). A hazai csapat fedezetorának köszönheti győzelmét. Góllövők: Lázár (11-esből), Capusan illetve Barbu (11-esből).

Timișoara: Ripensia—Venus 6:3 (1:2). Az első félidőben nem megy a góllövés a Ripensianak, de szünet után magára talált és hengerelt. Góllövők: Schwartz (3), Bindea (2), Dobay, illetve Cruin, Valcov II., Sepi.

B-liga bajnokok országos bajnoksága:

Brașov: Victoria—IAR 2:1 (1:1). Meglepetés! Az IAR egy gólját a bírő nem adta meg. Góllövők: Pastideanu, Tana (öngól), illetve Szilárd II.

Braia: Phönix—Franco Romana 7:3 (2:1). A baia-marei csapat szenzációs csatárjátékkal hengerelt. Góllövők: Prastler I. (3), Pratiel II. (2), Pfeiffer, Szeremi, illetve Bódy (3).

Selejtező mérkőzések:

Arad: Somi—Sparta 0:0. A Somi ezzel bentmaradt az I. osztályban, mert első meccsén 3:1-re győzött.

Aiud: M. S. E.—Sparta (Medias) 2:1 (2:0).

Bajnoki mérkőzések:

Timișoara: Vulturii—TMTE 4:0 (2:0).

Barátságos mérkőzések:

Arad: Egyetetés—Tricolor 6:2 (3:1). Unirea—Hakoah 3:2 (0:2). Titanic—AAC 1:0 (0:0).

Timișoara: TMTE—CFR 4:1 (3:0). IOGT—Juventus 3:2 (2:1). Patria—SFAPT 4:2 (2:0). Rapid—Unirea-Törekvés vegyes 2:1 (2:1).

Rosita: RMTE—SsSE 8:0 (4:0).

Lugoj: Vulturul—Transsylvania Arad 2:0

Alba-Iulia: Jiul—Unirea 2:0 (2:0).

Oradea: NAC—Törekvés 0:0.

A Ferencváros súlyos vereséget szenvedett Pozsonyban. Bratislava—Ferencváros 6:2 (3:1). (Pozsony). Mórét a bírő kiállította. A Ferencvárosból csak Földi, Tancos és Háda játéka érdemel említést. A pozsonyiaknál Jávor kitűnő játéka volt feltűnő, akinek a győzelem köszönhető.

Kiadja az Erdélyi Lapok Lapkiadó Rt.

KÖZGAZDASÁG

Az EGE hivatalos közleményei

Tíz méhészeti tanfolyam országos szinten. A napokban tartotta meg a házsongárdi méhészeti telepén az E. M. E. igazgatóválasztmánya nyáreleji gyűlését Kicsid Géza elnökelete alatt. Török Bálint egyetemi főtitkár beszámolt az E. M. E. által rendezett valenii, rimiteai, reghini és cluj méhészeti tanfolyamokról. Ezen a négy tanfolyamon több mint 100 méhész nyert elméleti és gyakorlati kiképzést a méhészet terén. Tekintettel a nagy érdeklődésre, még hat tanfolyam rendezését határozta el az egyesület a következő helyeken és időben. Dicsőszármartiban június 28-tól július 8-ig jelentkezni lehet Bartha Sándor férfinak; Careiban (Satu-Mare megye) július 13—23 napjai között előjegyzéseket elfogad Sztruhár László vas- és vegyeskereskedés; Sălardon (Mureș megye) július 27-től augusztus 6-ig jelentkezéseket elfogad Negrea Sándor tanító; Ocna Mureșulion (Alba megye) augusztus 11-től, 21-ig jelentkezéseket összeírja Daniló Viktor festőmester; Aiudon (Alba megye) aug. 24. szept. 2. között jelentkezéseket összeírja Kaba Gyula, Hangya-központ; és Clujon szeptember 14-től 24-ig jelentkezni lehet az E. M. E. titkári hivatalánál. A tanfolyamokra az E. M. E. titkári hivatalánál is lehet jelentkezni, Cluj, Andrei Mureșan 10. sz. Bejelentette továbbá a főtitkár, hogy a tavaszi népes közgyűlést két egyszékes kaptártípust fogadott el az egyesület, egy kisebbet és egy nagyobbát. Ezeknek a műhelyrajzát most elkészítette az egyesület és ezekről a rajzokról bárki könnyen egyszerű eszközökkel otthon állíthatja össze kaptárjait. A műhelyrajzok ára egyenként 50—50 lei. Megrendelhető az E. M. E. titkári hivatalában. Az E. M. E. a kitűnő méhlegelővel bíró Drăgan völgyébe tagjai részére vándorlást rendez. A csapadékosabb éghajlat mindig bő hordást biztosít. A méhekkel való vándorlás szélesebb körben való ismertetése céljából az E. M. E. közelebbi kirándulást rendez a drăgan-völgyi vándortanyára. Több keblű ügy letárgyalása után a gyűlés véget ért. Gyűlés után az igazgatóválasztmány tagjai és a résztvevők az egyesület méhészeti mintatelepét tekintették meg. Căw9rj (2.évf.) mbádb-önfő nrdu cmfwpy snrm

A gyapjú hivatalosan megállapított ára. Az E. G. E. közli, hogy a hivatalos lap 1936 május hó 29-i számában megjelent a földművelésügyi minisztérium 1304. számú rendelete, amellyel a gyapjú árát a következőkben állapítják meg: Cigája gyapjú 57 lei; Spánka gyapjú 62 lei kg-ja; Merino gyapjú 68 lei kg-ja; dobrudzsai cigája 47 lei kg-ja; fehér racka (curkán) 34 lei kg-ja; fekete racka (curkán) 31 lei kg-ja; gyapjú kóc 29 lei kg-ja. Senki a fenti árakon alul gyapjút nem vásárolhat. Kivételt képeznek a Szövetkezetek Szövetsége és a Gazdasági Szindikátusok a Szövetkezeti Központok útján, amelyek 150 leivel olcsóbb árat fizethetnek a gyapjúért. Aki a fenti árakon alul ad el vagy vásárol gyapjút, 5000 leitől 100.000 leig terjedő pénzbírsággal sújtják. A kihágás megismétlése esetén a büntetés kétszeresével és 1—15 napig való elzárással büntethető a kihágást elkövető fél. Figyelmeztetjük tehát gazdátársainkat a rendelet betartására.

Új vásárok engedélyezése. Feldioaran (Brașov megye) a kereskedelmi és iparügyi minisztérium 133.621. sz., a hivatalos lap 1936 április 9. számában megjelent rendelet értelmében július 1-én állat- és kirakodóvásár tartható. Huedin (Cluj vármegye) vásárnapjai pedig 133.617. sz., a hiv. lap 1936 április 9-i számában megjelent rendelet szerint a következőképp módosulnak: Állat- és kirakó vásárok tartandók január 27—28-ig, február 24—25. március 30—31. május 25—26. júl. 27—28. szeptember 21—22. november 23—24. és december 21—22. napjain.

A mezőgazdasági kamara filmfelvételei az Eriulmelléken. Săcueni. Saját tud. Az oradeai kamara kiküldöttel s egy operatőr a napokban rendkívül érdekes filmfelvételeket készítettek a săcueni járás uradalmainak mezőgazdasági életéről. Először a gróf Pongrácz-család cedeai birtokára látogattak el, ahol fajlovakról, bivalyokról s a szőlőművelésről vettek fel mozgóképeket. Ezután a gróf Stubenbergs-család săcueni uradalmába mentek, ahol a schweizeri tagon juhnyájukat, egy másik birtokrészen pedig fácánokat tereltek a felvevőgépre. Egy közelebbi kiszállás alkalmával pedig ugyanezen uradalomban a híres legelésző dâmavadállományt fogják felvételezni. A felvett filmeket gazdasági szakelőadásokon fogják lepergetni.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja azavankint 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. (Az állatkeresőknek 33 százalékos kedvezmény). Cím a kiadóban 10 lei.

Adás-vétel

Eladó
magánházak, bérházak, telkek, szőlők, birtokok. Popovics iroda, Oradea, Str. Vlăhuta 6. Telefon: 167.

Jókarban
levő ruhaszekrényt megvételre keresek. Oradea, Str. Scoalei 10.

Egy
használt két ajtós jég-szekrény, olcsón eladó. Gyapay, Oradea, Str. Leaganului No. 12.

Eladó
magánházak, bérházak, telkek, szőlők, birtokok Popovics iroda, Vlăhuta 6. Telefon: 167.

Perzsabundát,
jó állapotban vennék. Cimeket a kiadóba.

Veszek
mindenféle könyveket és papírt, bármilyen tárgyakat, gummi belső hulladékot, jó állapotba levő petroleumos, fa és bádög hordókat. Hívásra házhoz megyek. Cím: Klein Dezső Oradea, Strada B. Deleanu No. 2.

Jég szekrény,
barok ebédli, könyvszekrény, antik szekrény eladó. Oradea, Str. Brătianu No. 21.

Eladó
egy nagy fehér cserép-kályha. Oradea, Bul. Bucureștilor No. 3.

Eladó
44 éve fennálló hang-szerület, forgalmas utcán Oradeán, Strada Episcopul Radu No. 11. Palfálnál.

Alkalmazás

Fiatal bádögös segédet
állandó alkalmazásra keres. Eberl, Oradea, Str. Vlăhuta No. 38.

LAPARUSITASRA
emberek magas százalékkal felvételnek. Jelentkezés a kiadóhivatalban.

Ismét kapható:

TÓTH TIHAMÉR

Legújabb műve:

I. rész:

Hiszem az örök életet

II. rész:

A keresztény házasság

A két sorozat egykötetben jelent meg 424 oldalon. Ara 240 lei és porto.

Megrendelhető könyvosztályunknál

Készült a Szent László-nyomda Rt. körtorgógépén, Oradea, Str. Regele Carol II. No. 8.